

Večja vsak četrtik in večja s pošlino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 12 din., pol leta 7 din., četrt leta 4 din. Izven Jugoslavije 25 din. Naročnina se pošlje na upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej.

Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 2 kroni ali 50 para.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije po poštnih proste. Čekovni račun pošnega urada Ljubljana št. 10.603. Telefon interurban št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO.

20. številka.

Maribor, dne 18. maja 1922.

56. letnik.

Kaj delajo slov. socijaldemokratski poslanci?

Kakšni sinovi Slovenije so socijalni demokratje, dokazujejo njihovi poslanci dan na dan s svojim delovanjem v narodni skupščini v Beogradu.

Vsak količkaj razumen in značajan Slovenec je uvidel in ve, ter tudi prizna, da je rešitev Slovenije in Slovencev v političnem, gospodarskem in kulturnem oziru v kolikor največji samostojnosti in samoupravi na vseh poljih javnega življenja. V centralizmu utone Slovenija s Slovenci vred.

Dočim vsak Slovenec, ki ljubi svojo domovino in svoje pleme z njegovimi lepimi svojstvi, smatra centralistično ureditev države kot protivno naši individualnosti (posebnosti) in njeni bodočnosti, se slovenski socijalni demokratje ogrevajo za centralizem in za strogo in brzo izvajanje centralistične ustave.

Socijalni demokratje so bili tisti, ki so v svoji preveliki vnemi za jedinstvenost države pristali na to, da se država razdeli po onih načelih, kakor jih določa centralistična ustava. Dočim se je slovenska in hrvatska ljudska stranka na vso moč borila, da ohrani Slovenijo in Hrvatsko nerazdeljeno, ker je edino v tem jamstvo in varstvo zoper premoč Beograda, so socijalni demokratje z vsemi silami podpirali težnje centralizatorjev po razkosanju Slovenije in Hrvatske. In ko je razdelitev države na pokrajine običala v zakonodavnem pododboru in odboru, je socijaldemokratski voditelj Etbin Kristan z veliko nevoljo in s strastnim ogorčenjem nad zavlačevanjem razdelitve izjavil, da je treba delati noč in dan, da se ta zakon izdela v zakonodavnem odboru. S tako neestrnostjo je pričakoval Etbin Kristan razdelitev Slovenije. V tem je čisto podoben demokratskemu voditelju dr. Kukovcu, ki je v Beogradu izjavil, da slovenski narod komaj čaka na razkosanje svoje ožje domovine.

Kako težko čakajo socijalni demokratje na to, da izgine iz Slovenije vse to, kar se po njihovem mnenju protivi ustavi, je dokazal nastop Etbina Kristana na seji narodne skupščine v Beogradu v sredo, dne 10. maja.

Kristan je stavil dve vprašanji na vlado glede na veronauk in verske vaje po šolah v Sloveniji. V prvem vprašanju je vprašal ministra prosvete Svetozara Pribičevića, ali je že izdal potrebna navodila z ozirom na verske vaje in vernauk v šolah v Sloveniji. Svetozar Pribičević mu je odgovoril, da še ni izdal teh navodil, da pa jih bo izdal povodom nekega dejanskega slučaja, ki se je zgodil v Ljubljani. Na Kristanovo vprašanje, ali so šolske maše obvezne, je Pribičević odgovoril, da ni rešeno (odloženo), da so šolske maše obvezne. — Kristan je izjavil, da je s Pribičevićem in njegovim odgovorom zadovoljen in na to je pridjal te-le besede: «Jaz sem to vprašanje stavil radi tega, ker se je v Sloveniji dejansko postopalo drugače, kakor to predpisuje ustava. V Sloveniji se je dogajalo, da so dijaki bili prisiljeni, da so hodili po nedeljah na katoliške maše, ne da bi bili starši vprašani. Jaz želim, da g. minister ona navodila, katera je obljubil izdati, izda v najkrajšem času, ter da se bodo ta navodila strogo zlagala s tem, kar v tem oziru predpisuje ustava.»

Ali ni zanimivo, da Etbinu Kristanu centralizacija, ki jo izvršuje najzagriznejši vodja centralizatorjev, Svetozar Pribičević, gre prepočasni? Vse se naj centralizira v najkrajšem času! Ali ni značilno za mišljenje «slovenskih» socijalnih demokratov, da naj iz slo-

venskih šol kar najhitreje izgine to, kar je našim šolam dajalo značaj katolicizma in slovenstva? V Sloveniji naj bo vse urejeno tako, kakor v Črnigori in Macedoniji. Tako predpisuje centralistična ustava, in ta je za socialne demokratje evangelij.

V drugem vprašanju se je Etbin Kristan obregnil ob ministra trgovine, češ, zakaj ni iz trgovskih šol v Sloveniji odpravil veronauk ter ga namestil s predmetom o socialni higijeni (skrb za ljudsko zdravje). Bilo je zelo zabavno, da je centralistični minister dr. Laza Marković, ki je obenem eden izmed glavnih duševnih očetov in izdelovalcev centralistične ustave, podučil slovenskega socialnega demokrata, da še ni bilo mogoče poedinstveniti šolstvo v celi državi in da se vsled tega še podučuje vera v trgovskih šolah v Sloveniji.

Ta odgovor g. Kristana ni tako zadovoljil, kot Pribičevićev odgovor. Zato je Kristan svečano izjavil, da ne more razumeti, da se na šoli, kjer se ljudje učijo, da postanejo trgovci, morejo učenci siliti, da hodijo k sv. maši. To ni v skladu z ustavo, ki zajamčuje svobodo vesti, te svobode pa ni, ako se koga sili, da mora učiti kako vero in sodelovati pri verskih vajah. Mi protestiramo proti poizkusu, da se v tem pravcu krši ustava.

Kristan je torej v Beogradu proglasil ono veliko, za slovensko delavstvo odločno in zveličavno resnico, da se krši ustava, ako morajo slovenski učenci k sv. maši.

Na to državno modrost slovenskega socialnega demokrata pa ni hotel pristati srbski minister dr. Marković, temveč je izjavil, da ustava ne zabranjuje verskega pouka in verske vzgoje v šolah, nasprotno: da ga predpostavlja ter samo to določa, da se mora verski poduk vršiti ločeno po veroizpovedih ter da se pri tem vodi računa o tem, kar želijo starši. Zato pa je neresnično, kar trdi Etbin Kristan, da se krši ustava.

Tako je srbski minister podučil zastopnika slov. socialnodemokratskih delavcev. Slovenski delavci, sodite sami o delovanju slovenskih socialnodemokratskih polancev v Beogradu!

Dr. Kukovec in Drogenik za kanone.

Poslanec demokratske stranke dr. Vekoslav Kukovec je v finančnem odboru narodne skupščine dne 5. t. m. glasoval za ogromne izdatke za vojaštvo, za kanone, za 24mesečno vojaško službovanje, za izdatek 30 milijonov za letošnje manevre, za luksuriozne avtomobile in kočije oficirjev itd. Glasoval je proti predlogu poslanca Slovenske ljudske stranke, da naj pri vojaštvu štedi s tem, da se naj zmanjša število vojaštva in službeni rok. Ugovarjal je govorom naših poslancev, ki so zahtevali, naj se one oficirje, ki trpinčijo naše vojake, kaznuje in požene iz vsake državne službe. Dr. Kukovec je mnenja, da se našim sinovom v makedonskih garnizijah še predobro godi. To pribijemo radi tega, ker dr. Kukovec sedaj roma po Slovenskem Štajerju in se na shodih hvali, koliko dobrega učini on in njegova stranka v Beogradu.

Drogenik, poslanec Samostojne kmetijske stranke, je istotoko v finančnem odboru dne 5. maja glasoval za vojaške manevre, ki bodo stali 30 milijonov. Poslanec naše stranke Franjo Zebot je predlagal, naj se ta svota briše, ker manevri nikakor niso potrebni in ker so predragi. A Drogenik je ugovarjal Zebotu in je rekel, da

so manevri potrebni. Radi Drogenikovega glasu je naš predlog propadel. Proti manevrom je glašovalo 6, za manevre 7 poslancev. Ko so naši predlagali vojnemu ministru v tej seji, naj se opustijo dragi in mučni transporti vojaštva iz Slovenije v Makedonijo in da naj ostanejo slovenski sinovi pod slovenskimi oficirji v Sloveniji ali vsaj v Hrvatski, je bil zopet Drogenik v družbi s Kukovcem, ki je govoril proti temu predlogu. Izjavil je pričo celega finančnega odbora, da je dobro, ako se Slovence namešča v Srbiji, a Srbe v Sloveniji. Ti transporti stanejo našo državo na leto okoli 100 milijonov. Če bi se te svote prihranile in dale ubogim družinam železničarjev ali drugih siromakov, bi se beda mnogor; zmanjšala. Drogenik je glasoval za drage transporte v Makedonijo. Ravno tako seveda dr. Kukovec. Drogenik je brez vsega glasoval tudi za drage oficirske avtomobile in kočije in se je protivil predlogu naših poslancev, da se zmanjša število armade. Izgovarjal se je, da tega ni treba, ker se bo itak prav kmalu izdelal nov vojaški zakon.

Silno čudno in sumljivo izgleda, da samostojneži glasujejo kar slepo za nove kanone, kočije in da se niso prav nič potrudili, da bi se zmanjšal proračun vojnega ministrstva. — Pri vojnem ministrstvu niso hoteli poslanci vladnih strank prav nič črtati, da siravno bi se tu lahko prištedilo najmanj eno četrtino celega proračuna, t. j. pol milijarde dinarjev, t. j. 2000 milijonov kron. S to svoto bi se lahko podprlo bedne in trpeče stanove. Davkoplačevalci in posebno vsi oni, ki ste v bedi, zapomnite si, da sta dr. Kukovec in Drogenik tista slovenska poslanca, ki sta dovolila vladi milijarde za vojaško silo.

Bolnišnice in cestarje so nam hoteli črtati, družinskim očetom železničarjem in invalidom brišejo najpotrebnejše, a za militarizem imajo tisoče in tisoče milijonov! Ali se bodo kedaj spametovali?

Dr. Kukovec in Drogenik ter njuni kolegi napovedujejo shode po naših krajih. In naši se še bodo ljudje, ki bodo verjeli besedam teh ljudi.

Iz poglavja o inozemskih kreditih.

Pašičeva vlada ne uživa v večini naroda nikakega zaupanja. Vsa moč in oblast sedanjih državnikov slojni na bajonetih in na vkoreninjeni poslušnosti uradništva. Tudi v Srbiji, ki je zaupala današnjim vladnim strankam, — demokratski in radikalni — se je prvotno oduševljenje za sedanje oblastnike poleglo in tako smo pač edina država, ki nima na zaupanju celokupnega naroda slonečo vlado. Kakor znano, so naše državne blagajne vsled koruptnega in skrajno zanikrnega gospodarstva skoraj vedno — prazne. Treba je denarja, kreditov. Dokler so blagajne polne, je beograjski zlahti ali «porodici» lahko vzdrževati režim, kadar pa usahnejo finančni viri in obstoja možnost zastoja državne mašine — takrat so tudi oblastniki v skrbeh.

Naši državi noče nobena druga država posoditi denarja. Spočetka, ko je bil v vladi zastopan slovenski narod po dr. Korošcu, Hrvatje pa po dr. Drinkoviću in drugih je svet še Jugoslaviji zaupal, ker je videl v teh delavnih in skušenih voditeljih jamstvo za vsestranski napredek našega naroda in istočasno za varnost oziroma koristonosnost investiranih posojil. Zato so nam v prvih dnevih po «osvobojenju» ponujale velesil-

bolj je rastla moja slava, dokler nisem dosegel najvišje stopinje. In tam sem ostal in prednjačil vsem knezom in vojvodam, izvzemši edino kraljeve prince in nadškofa londonskega.

Lahko si mislite, kaj je to pomenilo za mladega človeka, kakršen sem bil jaz, ki se zame dosedaj nihče ni brigal, — ki pa sem kar čez noč dosegel toliko slavo, da nisem mogel ziniti besedice, pa da bi je ne ponavljal ves milijonski London! — In ki nisem mogel storiti koraka na ulico, da ne bi šlo od ust do ust: «Tamle gre! — To je on! — Tisti —!» Ki nisem mogel južinati, pa da ne bi se zbrala krog mene radovedna množica in opazovala vsake moje kretnje —

Svojo staro, raztrgano obleko sem še vedno imel. Včasih sem jo tudi oblekel in šel v njej po mestu ter si privoščil zabavo, da sem kupil kako malenkost, nato pa prav ponižno dejal, da nimam drobiža. In če so mi zaničljivo rekli, da naj le mirno pokažem svoj «veliki denar», da bodo že menjali, — pa sem jim pomolil pod nos svoj milijonski bankovec in se zabaval nad njihovimi osuplimi obrazi.

Pa dolgo te igre nisem mogel več ponavljati. Mojo raztrgano obleko so časopisi že tolikokrat popisali in moja slika je bila že tolikokrat v vseh mogočih listih, da so me ljudje tudi v moji ponošeni suknji takoj spoznali na ulici in cel trop radovednežev je šel za menoj in če sem hotel kupiti kako stvar, mi je trgovec ponudil kar celo svoje skladišče «na upanje», še preden sem mu pokazal svoj bankovec.

kakih deset dni je že tekla moja slava.

Tedaj pa sem se spomnil svoje domovinske dolžnosti in sem šel, da naredim obisk ameriškemu poslaniku.

Radostno, navdušeno me je sprejel, kakor se je že samo ob sebi razumelo pri takem bogatem in vobče znanem možu. Rahlo mi je očital, da sem toliko časa odlagal svojo dolžnost in mi je rekel, da ga moram za kazen še tisti večer počastiti s svojim obiskom. Večja družba bo zbrana, je pravil, in eden povabljenih je zbolel. Naj pridem na mesto njega, me je vabil.

Z veseljem sem obljubil. Tekom govora je iznašel, da sta bila on in moj oče v mladih letih šolska tovariša (kaj še! Nikdar se nista videla!), pozneje da sta skupno obiskovala vseučilišče in da sta bila vedno velika prijatelja prav do smrti mojega očeta. Naj torej ne pozabim na nekdanje prijateljske vezi med obema družinama, je dejal, in naj obiščem njegovo hišo, kadarkoli bom imel čas. Seveda sem mu rad obljubil.

Da povem resnico — ne samo da sem mu rad obljubil, ampak še zelo veselo sem bil njegovega povabila. Ko pride polom, sem računal, me utegne morebiti on rešiti. Na kak način mi bo pomagal, tega sicer nisem vedel, pa zaupal sem, da bo že našel kako pót. Zasedaj mu svojega obupnega položaja še nisem hotel razkriti. Premalo sem še poznal svojega novega prijatelja.

Obupen je bil moj položaj, sem dejal. Pa to je veljalo le v nekem oziru. Tako popolnoma pod nič še nisem prišel. Kot bančni uradnik sem se dobro razumel

LISTEK.

Bankovec za milijon funtov zlata.

Angleški spisal Mark Twain.

(Dalje.)

Seveda sem bil prepričan, da bo prišel polom, — pa skočil sem v vodo in plavati sem moral, kakor pravijo, ali pa utoniti. In prav ta preteča nevarnost bližajočega se poloma je dajala mojim doživljam resen, trezen, da, obupen značaj, doživljam, ki bi bili sicer prav zaprav zares — smešni.

In v nočeh, v temnih, tihih nočeh sem gledal resno, obupno stran svoje usode in brez spanja sem se premetal po svoji postelji in stokal in zdihoval. Pri belem in jasnem dnevu pa je izginilo tužno lice moje usode in prav vesel sem bil in srečen, vrtoglav, pijano srečen sem bil —

In čisto naravno je bilo.

Postal sem znana in slavna oseba svetovnega mesta Londona in to mi je stilo v glavo. Pa še zelo! — Ni vam ga bilo časopisa na Angleškem, Škotskem ali Irskem, ki bi ne imel dnevno enega ali več poročil o čudaku z milijonskim bankovcem v telovnikovem žepu — in o njegovih najnovejših doživljajih.

Izpočetka so stala poročila o meni spodaj ob koncu dnevnih in osebnih novic, nato so napredovala med viteze, nato med barone itd. itd., vedno više in više, čim-

le posojila pod ugodnimi pogoji. Tako na primer Amerika, Anglija in tudi Francija. V tistih dnevih nam je svet še zaupal. Danes pa temu ni več tako. Današnji oblastniki, ki se ponašajo s svojim nasiljem, s teptanjem parlamentarizma, predvsem pa s svojo ogabno korupcijo, so nam po celem svetu zaigrali potrebno zupanje inozemstva. Finančni minister dr. Kosta Kumandič je v Londonu iskal posojila, a vrnil se je moral praznih rok. Isto se mu je pripetilo v Parizu. Zavezniške vlade niso hotele dati kreditov, ker so se bale za svoj denar. To zadrego naših oblastnikov so opazili privatni bankirji bogate Amerike. Rekli so: Pomagajmo jim iz zadrege, toda pod težkimi pogoji, da se bo dobro izplačalo. In res, oblastniki niso veliko povpraševali po pogojih, vgrizli so korajžno v kisló jabelko ameriškega posojila.

Pogoji ameriške skupine.

Vlada se je odločila za ponudbo kanadske bančne skupine Bler, ki je zvezana z bančnim sindikatom, kateremu načelujeta znana milijarderja Vanderlip in Morgan. Zainteresirana je tudi National City Bank v Njujorku. Pogoji posojila so jako težki. Omenjena skupina kapitalistov zahteva, da ne sme naša vlada v inozemstvu najeti nobenega posojila vse dotlej, dokler ni iz zadrege odplačano. Ta pogoj zaslužuje našo državo peščici ameriških bankirjev najmanj za 40 let! Če je vlada sprejela posojilo pod tem pogojem posojilodajalcev, je ubila ves naš ugled v svetu in nam v narodno-gospodarskem oziru zadala tako težak udarec, da se bomo jedva osvestili. Posojilo znaša 100 milijonov dolarjev. V gotovini bi se izplačalo 30 milijonov, 70 milijonov pa bi se čekovnim potom nakazalo za nabave materiala, zlasti za zgradbo jadranske železnice, ki bo spajala, preko srbskega ozemlja Beograd z Jadranskim morjem. Takoj po podpisu bo Blerova skupina izplačala 10 milijonov dolarjev v gotovini. Za druge investicije bi dala 15 milijonov dolarjev. Obrestna mera znaša 8 odstot., amortizacijska (odplačevalna) doba pa 40 let.

Posojilo je vlada v načelu sprejela in v kratkem se bo iz Amerike vtila «ploha» dragocenih dolarjev. To še bo krika in veselja v vladnem taboru, češ, glejte nas, mi imamo dolarje, mi smo mi! Nas, ki mislimo malo treznejše, pa obhajajo čudne misli. Z investicijskimi posojili imamo namreč jako slabe izkušnje. Pašičeva vlada je, kakor znano, svojčas razpisala državno investicijsko posojilo v znesku 500 milijonov dinarjev. Vlada je zagotavljala, da rabi posojilo za zgradbo manjših železniških prog ter za obnovo že obstoječih. Kaj smo doživeli? Prometni minister je iz navedenega posojila črpal kredite za — popravila lokomotiv, vagonov ter za nabavo olja in drugih predmetov, posojilo pa se ni porabilo za obnovo prog, predvsem za izmenjavo trhljih pragov itd., kakor je bilo zakonito določeno. Med drugimi pogoji posojila je označen tudi sledeči: država dovoljuje posojilodajalcem izkoriščanje šum in rudnikov ob «jadranski železnici» za dobo 80 let. Razumljivo je, da bodo ameriški velekapitalisti izrabljali naše gozdove in rudnike tako temeljito, da ob novi železnici ne boste v par letih našli niti enega gozda in neizčrpanega rudnika. Ameriško posojilo bo beograjskim poročarjem pomagalo iz «zadrege», davkoplačevalce prečanskih pokrajin pa že danes spreletava groznica v očigled velikanskih bremen, ki se bodo narodu nalagala v bodočih letih. Posojilo je bilo sklenjeno v znamenju izkoriščanja. Narod si bo trajno ohranil «v spominu» take posojilodajalce, kakor tudi posojilojemalec.

Nekaj o našem narodnem gospodarstvu.

Stanje setev v naših žitnih pokrajinah.

Glede prehrane naše agrarne države s prehrano pridejo v poštev naše žitnice v Slavoniji, Bački, Banatu in Sremu. Vesti o stanju žetev v naših žitnih pokrajinah niso letos nič kaj zadovoljive. Razlogov za nepovoljno stanje letošnjih setev je dovolj in se hočemo tokrat dotakniti le glavnih vzrokov. Eden od pglavitnih vzrokov bolj slabih izgledov na letošnjo žetev je

na denarne posle in dobro sem znal računati. Jemal sem na posodo, toda strogo sem se pri tem držal mej svoje — bodoče plače.

Kakor veste, mi je neznan gospod, ki je naredil stavo s svojim bratom, obljubil dobro službo, ako stavo dobi. Seveda mi ni bilo znano, kako visoka bo moja plača, pa upal sem, da bom smel izbirati med službami, ki so bile na razpolago mojemu bogatemu Angležu. Da bom sposoben, o tem nisem dvomil. Še manj o tem, da bom stavo dobil. Saj sem imel dosedaj v življenju še vedno srečo.

Računal sem, da bo znašala plača 600 do 1000 funtov na leto. Recimo 600 funtov prvo leto, in vsako novo leto se mi bo plača zvišala. — In 600 funtov so trenutno znašali moji dolgovi.

Vse mi je ponujal denar. Pa večinoma sem odklonil s tem ali onim izgovorom. Le 600 funtov sem si izposodil. In od teh sem 300 shranil za vse slučajne, 300 pa sem jih izdal. Sklenil sem, da vzamem na posodo še na račun plače drugega leta in da denar previdno, pa dobičkanosno naložim.

Moj položaj torej ni bil popolnoma brezupen. —

Vesela družba se je tisti večer zbrala pri ameriškem poslaniku. Nekaj odličnih plemenitašev in plemenitašinj iz visokih krogov angleške družbe, poslanik s svojo soprogo in hčerko — in njena prijateljica Porcija Langham, ljubeznivo dekle 22 let.

nepovoljna jesen leta 1921. Lansko jesen je prevladovala suša do sredine oktobra. Posestniki naših žitnic niso mogli orati, da bi pripravili zemljo za setev pšenice. Pisec teh vrst je rabil 12 dni, da je prvič zoral štiri orale zemlje, kar je sicer opravil v štirih dneh. Vse je čakalo na dež, katerega pa ni dolgo bilo; a ko je začelo deževati, že smo dobili tudi takoj sneg. Prvi lanski sneg nam ni škodoval, ker je hitro skopnel radi razgrete zemlje. A, ko je zapal drugi s eg, je zemlja zmrznila in baš ta mrz je bil za posestnike žitnih poljan težak udarec, ker je bila doba med prvim in drugim snegom zelo kratka in je bilo nemogoče opraviti vse setvene posle. Razven tega ni moglo posejano zrno hitro vzklti in se ne razviti radi preranega nastopa zime. Marsikateri posestnik iz žitorodnih krajev mi bo potrdil, da je bila za poljedelca malokatera jesen tako neugodna, kot na primer lanska.

Kakor hitro je zemlja zmrznila, je prenehalo vsako delo na poljih. Prejšnja leta je navadno zima po naših žitorodnih krajih od časa do časa nekoliko popuščala, da so nastopili med ledenimi tudi toplejši dnevi v januarju in februarju. Gospodarji so čakali z veliko nestrpnostjo: ali bodo tudi v zimi od 1921 na 22 posinili v januarju in februarju malo toplejši dnevi, da bi bilo mogoče orati, vlačiti in sejati. Pa vsi upi na toplejše dneve so se izkazali kot ničevi, zima je trajala neprestano in se je v januarju in februarju celo poostrihila. Poljsko delo je bilo onemogočeno za dobo 120 dni, kar je povzročilo gospodarjem nepregledno škodo in izgubo časa.

Ko je skopnel sneg, pa so izgledale naše njive dokaj žalostno. Po večini se ni dalo niti razločiti, kje je bila posejana pšenica, rž ali ječmen. K sreči je bila prva polovica marca precej mila in je povoljno vplivala na ozimino, kjer niso bile uničene vsled preostrega mraza, vlage in od suše. Zalibog je začelo kmalu na to deževati in je lilo malodane neprestano do Velike noči — toraj celih šest tednov. Preobilna vlaga je škodovala žitnim poljanam v nizkih legah, kjer so bilke porumenele. Hladni dnevi, a še bolj hladne noči so naravnost onemogočile razvoj setev. Radi tega pa vidimo, da je letos pšenica mnogo nižja, kot je bila lani v istem času. Setve pa si bodo opomogle, ako bosta druga polovica maja in junij topla. Ako pa ne bodo prenehali hladno deževni dnevi, potem pa nam je pričakovati letos slabšo letino kot je bila lanska in se bo žetev zakasnila najmanj za dva tedna.

Večina poljedelcev se tudi pritožuje, da so letošnje setve preveč redke, česar pa hvala Bogu ne smemo beležiti povsod. V virovitički, bjelovarski in križevački županiji, ki tvorijo žitnice za Hrvatsko, so ozimine v dobrem stanju — mestoma, na primer v Djakovštini naravnost v izvrstnem. V ravnočar omenjenih pokrajinah bo dovolj pšenice ter rži, ljudje se pritožujejo le radi ozimnega ječmena, ki je letos povsod redek, medtem, ko je lansko leto obrodil zelo dobro. Na nekaj pa nikakor ne smemo pozabiti, kar se opaža po Slavoniji, Bački in Banatu — namreč na stotisoče oralov izvrstne zemlje, ki je bila svojčas kot last veleposestnikov izborna obdelana, a letos je pusta, neposejana in neobdelana. Vzrok teh neobdelanih stotisočev oralov naše najbolj rodovitne zemlje leži v pogrešeni agrarni reformi, ki je razdelila to zemljo med dobrovoljce, katerim je poljedelstvo — španska vas in deveta brigada.

Položaj na zagrebškem živinskem trgu.

Cene živine na naših trgih in sejmih se dnevno menjujejo in znatno skačejo, kar vznemirja naše živinske trgovce in konsumente. Prvovrstne svinje (živa vaga) stanejo danes na postaji Bačka več nego 86 K 1 kg, kar znači, da se mast ne more prodajati pod 106 ali 110 K 1 kg. To podražanje živega blaga v naši skoz in skoz agrarni državi ni nikakor zdrav pojav. Razlog neprestanega podražanja živega blaga je iskati v dveletnem nekako nasilnim potom pospeševanjem izvozu živine. Razumljivo je, da se mora dati našim kmetom in živinorejcem, ki tvorijo 85 odstot. vsega prebivalstva naše agrarne države, prilika, da svoje blago drago prodajo, a to se ne sme zgoditi na občno škodo celotnega prebivalstva. Z nekakim nasilnim pospeševanjem izvoza živine se vedno znatno zmanjšujejo naše sicer obilne zaloge živega blaga, radi tega je ska-

Ne bom na dolgo razlagal, le to povem, da sem se zaljubil vanjo že koj tisti večer. In ona v mene, — to sem opazil tudi brez očal.

Ko smo bili že vsi zbrani, se odpro vrata in sluga naznani še enega gosta.

«Lloyd Hastings!»

Amerikanec je bil iz San Francisca, moj dober znanec.

Pozdravil je hišnega gospodarja in njegovo soprogo in opazil mene.

Z naglimi koraki se mi je približal in mi ponudil roko v pozdrav — pa ustavil se je in nekoliko zmedeno dejal:

«Oprostite, gospod — pa zdelo se mi je, da vas poznam!»

«Kajpada me poznate!» sem mu odgovoril, «dobra znanca sva!»

«Ni mogoče! — Ali niste vi tisti — — ?»

«— čudak z milijonskim bankovcem v telovnikovem žepu —? Seveda sem! Nikar se ne bojte mojega priimka! Navajen sem ga!»

«Ampak to je iznenadenje! Parkrat sem bral vaše ime v zvezi z vašim priimkom, pa niti na misel mi ni prišlo, da je to tisti Henry Adams, moj prijatelj! — Saj je komaj par mesecev od tega, da ste bili uradnik pri Hopkinsu v San Franciscu in ste presedali cele noči pri računih, da ste si še kaj po strani zaslužili in ste

kanje živinskih cen dane nepregledno in se nikakor ne more napovedati: kedaj in kako se bo zaježilo.

Italijanski živinokupci, katerim nosi kupčija naše živine pri nizkem stanju naše valute ogromne dobičke, so preplavili naša sejmišča. Italijanska vlada je, videč dobro stanje za svoje narodno gospodarstvo, ponovno dovolila uvoz živega blaga po suhem (ker do pred kratkem se je smela naša živina uvažati v Italijo samo po morju). Pri vsem tem pa je pri nas opaziti, da nimamo dovoljnih množin pitanih svinj, ker je začela Italija, da se osigura s pitanimi svinjami, dobavljati to blago z Danske. V interesu našega narodnega gospodarstva bi bilo, ako bi se preveč povspesjevan izvoz živega blaga iz naše države nekoliko omejil, kakor je to storila Madžarska, ki je pravočasno uvidela škodo, ki jej je pretila od pretiranega izvoza živine.

Opomba. Ravnočar omenjena začasna omejitev izvoza živine je osebno mnenje pisca teh vrst in bi bilo dobro, ako bi se o tem predmetu oglašili tudi drugi in objavili svoja mnenja.

Draginja narašča!

O vedno od dne do dne naraščajoči draginji piše ugleden hrvatski list sledeče: Vsi poiskusi, zaježiti dviganje cen in pobiti neznosno draginjo, so se doslej izjalovili. Ravno nasprotno — mi stojimo pred novim ter znatnim podražanjem cen živežu ter vsemu blagu. Glede naraščanja celotnih cen nikakor ne pride v poštev dejstvo, da se je povspela naša krona v Curihu do vrednosti blizu dveh švicarskih centimov., med tem ko je bila vredna pred 14 dnevi 1.50 centima. Dviganja cen tudi ne bo preprečil očigled v našo žetev, od katere nas še loči dobrih 70 dni in okolnost, da so žitne cene tekom zadnjih dveh mesecev padle za okroglih 5 K pri 1 kilogramu.

Pri dvigu vrednosti naše krone in pri pogledu na našo žetev vidimo pred seboj nevzdržne valove naraščajoče draginje na celi črti. Vzemimo kot primer draginje: 1 kg govejega mesa 80 K, 1 kg masti 100—120 K, 1 par piščancev v Zagrebu 500 K. Ali niso to bajno visoke cene v državi z bogatimi agrarnimi proizvodi, najlepše razvito živino- in perutnino-rejo!

Enako z rastjo cen živežu opazamo tudi, kako se dvigajo cene delavnim močem, ki pri nas rastejo bolj kot v kateri drugi državi. Kvalificirana delavna moč zahteva pri nas na teden 1200—2000 K, med tem ko se plača v Nemčiji za posebno strogo kvalificirani (usposobljeni) delavni moči 800 mark na teden! (Opomba: nemška marka je sedaj enaka v vrednosti naši kroni.)

Moramo pa tudi beležiti pri dnevnem pokretu delovnih moči, da cene kot plačilo za delo niso dosegle svojega viška, ampak da še bodo šle kvišku. Velika nevarnost za našo bodočnost bo znatni dvig naše valute, ker bodo postali domači proizvodi nesposobni za tekmovalje z državami, ki imajo slabšo valuto kot mi, a bolj priden ter večji proizvod.

Predaleč bi nas dovedlo, ako bi naštevali vse vzroke najnovjšega dviganja cen živežu, a moramo pa javnosti tudi pokazati na izvanredno podražanje uvoznih predmetov, katere se danes po večini prišteva ter sili med luksuz, ki je predan nemilosti izvanredno visoke uvozne carine. Da je previsoka carina na uvoz eden pglavitnih vzrokov podražitev uvoženih predmetov, e tem danes nikdo več ne dvomi, ako pribijemo, da je vrgla od 1. januarja do 21. aprila t. l. uvozna carina eno milijardo 200 milijonov kron državni blagajni.

Podražanje živeža in vseh ostalih živinskih potrebščin kot: obleke, obutvi in vseh ostalih predmetov ali še smatrajo kot luksuzno blago ali ne, če so postali občna potreba za človeka, ima kot posledico podražanje delavnih moči in ta zadnja podražitev dviga cene proizvodov.

Kake posledice povzroča vsestranska rast cen, vidimo najbolje pri gradbeni stroki, ki se mora ozirati na vsako podražanje, postaja samo vedno dražja in gradbena draginja strašno slabo vpliva na celokupno javnost, ki zahteva od dne do dne več novega prostora za razmah proizvodov.

Mnogo stavb in zgradb, ki so že zasnovane, bodo ostale nedograjene, a bi se gotovo bile dovršile, da mi

z menoj urejevali papirje in delnice mojega zlatega rudokopa! — In sedaj ste v Londonu in večkratni slovi milijonar! — To se čuje kakor zgodba iz «Tisoč in eno noči!» Človek božji, tega kar razumeti ne morem! Kaj neverjetno se mi zdi! Dajte mi časa, da se ta misel udomači v mojih možganih!»

«Dejstvo je, Lloyd, da niste nič na slabšem nego jaz!»

«Ampak to je neverjetno! Prav tri mesece bo, da sva šla skupno k «Rudarju» —»

«Ne! «Pri brezskrbnem bogatinu» je bilo!» —

«Res! «Pri brezskrbnem bogatinu» je bilo!» — Ob dveh zjutraj sva šla na črno kavo, od osmih večer sva sedela pri računih in pri knjigah, od prigrifarjal sem vam, da pojdite z menoj v London in ponudil sem vam, da vam dobim dopust in da vam plačam vse stroške in vam dam še del čistega dobička, ako mi pomagata prodati moj rudokop! — Pa rekli ste, da ne morete, dejali ste, da se mi ne bo posrečila prodaja in da ne morete tvegati svoje službe — In sedaj ste tukaj! — Kako čudno! Kako ste prišli sem — in kaj vam je na klonilo vašo neverjetno srečo?»

«O — golo naključje! Dolga povest je — cel roman —! Povedal vam bom svojo zgodbo, pa ne danes!»

«Kedaj?»

«Ob koncu meseca!»

(Dalje prihodnjč.)

cena opeki od 1200—1400 za 1000 komadov v prošlem letu letos poskočila na 2000 K. In v istem razmerju kot opeka, se je podražil tudi ves ostali stavbeni material, kateremu pa še dnevno preti znatno podražjenje.

Kedaj in kako se bo ustavil ta val naraščajoče draginje?

Bojimo se, da še le tedaj bo šlo z draginjo navzdol, ko bo ta našla odneve v občni socialni nevolji in od te baš nismo več daleč, kakor nam je prerokoval neki Anglež, ki je prepotoval našo kraljevino in je, vrnivši se v Zagreb vzkliknil: Našel sem državo, katera ne pozna problema siromaštva!

Priznamo, pravi hrvatski člankar, pri nas ni problema siromaštva v zapadno-evropskem smislu, ali kot obstoja v Ameriki, ali pri nas se pojavlja v znatni meri glad, a v velikem delu srednjega stanu se opaža izčrpanost kupne moči. To so pojavi, ki bodo povzročili v najkrajšem času socialno nevoljo nad draginjo in iz te nevolje bode vzrastel pri nas problem siromaštva in trajnega družabnega nezadovolja.

Županska zveza celjsko okrožje

Ima tekem meseca maja po vseh sodnih okrajih okrajne seje. Prvo poročilo smo dobili od okrajne županske zveze za celjski okraj, ki je imela sejo zadnje nedelje, dne 14. maja v Celju pri Belem volu. Kljub grdemu vremenu so se je župani in klubovi načelniki v lepem številu udeležili. Sejo je vodil okrajni načelnik županske zveze gospod Rebov, župan v Teharju. Za okrajnega ajnika je bil izvoljen Jože Samec, župan v Škofljivasi. Župani so razpravljali o volilnem zakonu za državnozborske volitve, vojaških zadevah, šolskem vprašanju in o davkih.

Glede volišč zahtevajo zbrani župani, naj ima vsaka občina svoje volišče. V celjskem okraju so pri zadnjih volitvah volilci iz občine Svetina morali iti volit daleč v St. Lovrenc pri Prožinu! Volitve naj vodi župan; komisija se naj pošlje le na posebno zahtevo občinskega odbora. Reklamacijski rok se naj podaljša vsaj za 14 dni. Določba, da naj bodo na dan volitve gostilne zaprte, naj se še poostri in najstrožje izvaja.

Vojaški zakon se naj kar najbrže preuredi. Pri naborih naj zadostuje, da je navzoč le župan ali njegov namestnik. Župana naj se ne sili, da bi moral spremljati osebno novice in one, ki gredo k orožnim vajam. Vse naborne in vojaške pozive naj razpošilja okrajno glavarstvo že izpolnjene na občine. Določba vojaškega zakona, da se pri prošnjah za oprostitev ali skrajšan rok smatrajo za člane zadruga (družine) vsi oni, ki niso bili že 5 let pred rekrutovanjem kakega člana družine odpravljeni (izplačani) od hiše, kar se mora dokazati s sodnijskim potrdilom; naj se odpravi ali vsaj izpremeni ozirajoč se na slovenske razmere. Sploh naj se v vojaškem zakonu upoštevajo družinske razmere v Sloveniji, kjer nimamo zadrug. Dopusti zaradi bolezni ali smrti staršev ali drugih članov družine se naj tako j dovolijo. Naj se tudi takoj sporoči domačim morebitna nezgoda ali smrt vojakova!

Za vojaško službovanje in orožne vaje naj se doba skrajša! Konjenica naj se takoj odpravi. Posebno oficirjem naj se nepotrebni konji odvzamejo! Slovenski vojaki naj služijo v Sloveniji. Zahtevamo za vojaške poštene hrano in obleko in človeško ravnanje. Vožnja na dopuste naj bo brezplačna. Ob času selve in košnje naj se dajo posebni in zadostni dopusti. Pošiljatve vojakom in od vojakov naj bodo poštine proste. Kakor hitro se razmere v državi uredijo, naj se uvede narodna vojska ali milica!

Solstvo: Pri nastavitvi učiteljev naj se upoštevajo zahteve občin, ki šole tudi plačujejo. V ljudskih šolah naj slovenskih otrok ne mučijo s cirilico in srbohrvaščino, ko otroci še latinske pisave in slovenščine ne znajo. Zakaj pa se srbski otroci ne učijo latinice in slovenščine?

Davki: Vse občine naj sklenejo proteste proti zvišanju že itak dovolj visokih davkov. Protestiramo proti odredbi, da naj dobivajo davčni uradniki procent od iztirjanih davkov! Mi nismo na Balkanu. Zahtevamo izenačenje davkov in primerno zvišanje existenčnega minuma.

To je le nekaj sklepov in resolucij, ki so jih sklenili župani celjskega okraja na svoji seji. Kako potrebno in važno je, da se župani in občinski odborniki večkrat snidejo pri okrajnih sejah in se pogovorijo o svojih občinskih zadevah! Tudi iz ostalih okrajev pričakuje taništvo SLS v Celju skorajšnjih poročil.

Politični ogled.

KRALJEVINA SHS.

Narodna skupščina zboruje in se je bavila na zadnjih sejah z interpelacijami raznih poslancev. Finančni odbor se je pečal z državnimi dohodki in so člani odbora zvedeli pri tej priliki, da znašajo neplačani dolgovi vojnega ministrstva 514.533.669 dinarjev, obresti za ameriško posojilo 300.000.000 dinarjev, dolg za ameriški petrolej 50.000.000 dinarjev, dolgovi prometnega ministrstva 750.000.000 dinarjev. Te ravnokar omenjene dolgove bi rad finančni minister plačal s 50 odstotno carino na luksuzne predmete. Ministrski svet je naročil finančnemu ministru, naj podpiše pogodbo glede najetja 100 milijonskega dolarskega posojila. S tem našim zunanjim posojilom niso nič kaj zadovoljni celo naši najvišji vladni krogi, ker je zvedela naša vlada iz Pariza, da je Bleretova bančna skupina, ki nam bo dala dolarsko posojilo, na slabem glasu. Ta skupina pa tudi nima od ameriške vlade dovoljenja za izvoz dolarjev iz Amerike. Radi teh vesti je ogorčenje še na-

rastlo. V Beogradu je tudi splošno znano, da dobe posredovalci za sprejetje posojila prav mastne provizije. Ker pa Blerot nima izvoznega dovoljenja, bodo sedaj dobili provizije še oni, ki bodo posredovali, da bančna skupina dobi dovoljenje.

GENOVSKA KONFERENCA

se razide, da se sestane drugje. Države, ki so konferenco sklicale, pripravljajo sedaj njeno nadaljevanje v Haagu. Tu bo najprej zborovala strokovnjaška komisija radi ruskega vprašanja. Po predlogu sklicujočih držav za konferenco strokovnjakov, ki naj se sestane v Haagu, ne bo oviralo dejstvo, da se ena vlada brani udeležiti seje, otvoritve komisije s strani drugih držav. Ako se v teku treh mesecev po 26. juniju ne predloži noben definitiven predlog ali ako interesirane vlade ne sprejmejo stavljenih predlogov tekom naslednjega meseca, ima vsaka vlada pravico sklepati s sovjetsko Rusijo posebne dogovore glede vprašanja dolgov, zasebne lastnine in kreditov. Da se zagotovi miren potek delovanja konference in da se obnovi obojestransko zaupanje, se bodo sklenili dogovori med sovjetsko Rusijo in drugimi državami, da se prepreči vsak napad na obojestransko ozemlje in vsaka propaganda, ki stremi za prevratom.

Med tem pa bo tok svetovnih dogodkov šel svojo pot. Kapitalistične države so razdvojene med seboj, krinke raznih zvez padajo in vsaka bo iskala svojo pot do profita brez obzirov na levo in desno. Rusija se bo med tem gospodarsko uredila in pomagale ji bodo države, ki so že doslej uvidile, da brez Rusije ni mogoče živeti. — Konferenca v Genovi je to še posebno pokazala in za Anglijo in Italijo je že gotovo, da si ohranite dobre odnose z Rusijo, ki ima ključ do velikega azijskega tržišča. Nasprotništvo in zarotništvo Francije z malo antanto na eni in Japonske na drugi strani se bo seveda tudi utrdilo, natelelo bo pa ob vsakem poskusu kakega izpada na odločen odpor drugih držav, ki iz miroljubnosti in še bolj iz gospodarskih interesov ne bodo dopustile, da bi si Francozi s svojimi pajdaši nasilnim potom iskali koristi. Japonce bo Amerika držala v šahu, navale iz Evrope bo pa, tako vsaj upamo, razsodnost sama zavrnila, še predno bo nastopila nepremagljiva sila Nemcev in Rusov v odbrano.

Naša zborovanja.

Pondeljek, dne 29. maja, se vrši na Gori pri Sv. Petru blizu Maribora veliki shod Marijinih dekliških družb jarenske dekanije in obeh mariborskih. Ob desetih predpoldne bo pridiga in nato slovesna sv. maša. Med mašo bo skupno obhajilo deklet. Po cerkvenem opravilu bo zunaj cerkve slovesno zborovanje, na katerem bodo govorile kongreganistkinje o raznih panogah apostolstva v Marijini družbi. Gospodje dušni pastirji so naprošeni, da ta shod v cerkvi oznanijo in za obilno udeležbo agitirajo.

Vitanje. Shod KZ se ne vrši dne 21. maja, ampak naslednjo nedeljo, dne 28. maja.

Slovenjgradec. Shod dr. Korošca, ki je bil v Slov. Gradcu napovedan za prihodnjo nedeljo, dne 21. maja, se to nedeljo zaradi seje vodstva SLS ne more vršiti in ga odpovedujemo. Vrši se pozneje, kakor hitro bode mogoče.

Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo, dne 7. t. m. smo imeli shod Kmetске zveze, odnosno Slov. ljudske stranke na željo naše krajevne organizacije. Na shodu je g. prof. Vesenjак obširno tolmačil naš notranjepolitični in gospodarski položaj. Posebej se je bavil s sklepi Županske zveze. Tudi o genovski konferenci in o zunanji politiki naše države smo se pogovorili. Ogromna večina pri Sv. Križu je za program in delo naše stranke. V tem smislu smo storili tudi sklepe in si obljubili, da bomo možato branili in širili program in načela naše kmetске stranke.

V Hočah pri Mariboru se je vršil dne 14. maja porani maši v dvorani pri gospodu Žučko dobro obiskan shod SLS. Zastopane so bile vse občine in vasi domače župnije in vsi stanovi. Posebno mnogo je bilo delavcev. Poročilo o političnem in gospodarskem položaju je podal naš narodni poslanec Fr. Zebot. Zborovalci so popolnoma odobraval taktiko naših poslancev in so izrekli Jugoslovanskemu klubu, posebej še dr. Korošču iskreno zahvalo za odločno brambo naših ljudskih pravic: glede avtonomije Slovenije, vojaških zadev, davčim itd. Iz gibanja med ljudstvom se vidi, da so ljudske množice vendar enkrat spoznale, da jih samostojna, demokratska in socialdemokratska stranka vodijo v pogubo. Ljudstvo se po ogromni večini zbira zopet v naši Slovenski ljudski stranki.

Slivnica pri Mariboru. Preteklo nedeljo je naša krajevna organizacija SLS priredila političen shod. Bil je prav dobro obiskan; prišli so tudi nekateri nasprotniki. Poročilo je podal prof. Vesenjак. Vsi smo prepričani, da dela naša stranka prav in da nam le uresničenje njenega programa prinese boljše bodočnost. V tej veri je nas potrdilo tudi še izvajanje govornika.

Iz Koroške.

Iz Meziške doline. (Čudno postopanje vojaške oblasti.) Meseca avgusta lanskega leta se je vršilo po naši dolini rekrutovanje in sicer kar za šest letnikov naenkrat, ker se prej radi plebiscita na Koroškem naših mož in mladeničev ni klicalo k vojakom. Rekrutna komisija je postopala precej trdo (kakor menda povsod), in kakor nekdanj v vojnem času so bili spoznani za sposobne skoraj vsi od kraja in le malo je bilo tako srečnih, da so bili odvrženi. Ni čuda, da jih je že nekaj od vpoklicanih pri vojaki pomrlo in se jih je več bolnih vrnilo domov. Napravilo je to med ljudstvom veliko

razburjenje. Zdaj pa izvemo, da se mnogotere pridržuje pri vojaki popolnoma nepostavno. Gospodin minister vojne in mornarice za Pov. F. Gj. broj 10420 od 11. 9. 1920 je namreč izdal sledečo naredbo: «U vezi s Pov. F. Gj. broj 52358 od 16. marta i. F. Gj. broj 115 i 416 od 5. aprila ove godine naredbujem: 1. Da se svima rekrutima rođenim 1898. godine, prizna v rok službe vreme, koje so preveli na vežbi i službi u našoj vojni ili v ropstvu u prošloj i ovoj godini. 2. Onima, koji dokažu, da so ispunili uslove iz tačke 8 zakona o ustrojstvu vojske i bili dobrovoljci v srpskoj, črnogorskoj ili u sadašnjoj našoj vojsci, priznati to v rok službe. 3. Tako isto i onima rođenim 1898. godine, koji dokažu, da su spunili sve uslove iz člana 8 tačka zakona o ustrojstvu vojske u bivšoj avstro-ogrs. vojsci, priznati to u odsluženi rok, pa o tome izveštavati nadležne inšpektore rodova oružja, da ovi regulišu, kad će se ko uputiti na dvomesečnu vežbu.» Po tej naredbi ministra se mora torej tudi vojakom- rojenim 1898, všteti v rok službe čas, ki so ga prebili ali v jetništvu ali pa so ga odslužili v avstro-ogrski armadi, vendar se do zdaj še nobenim vojakom omenjenega letnika ni vstet v rok službe ne čas, ki so ga preživeli v italijanskem vjetništvu, in tudi ne čas, ko so služili v avstro,ogrski vojski in nikdo vsled tega od tega letnika še ni bil domu odpuščten, in so bila v tem oziru dozdej zaman prošnje in vsa potrdila. Umevno, da vlada vsled tega v ljudstvu veliko ogorčenje. Vprašamo, ali razne vojaške oblasti in komande niso podrejene vojnemu ministru in jim ni treba poslušati njegove naredbe? Kaj pa potem, če bi naši vojaki začeli izvajati iz tega posledice in bi tudi ne hoteli več poslušati svojih višjih? Prosimo naše poslance in župane, da zastavijo vso svojo moč, da se ta naredba tudi izpelje in se pošlje domu one naše fante in družinske očete, ki se jih pridržuje še vedno pri vojaki nepostavno. Opozarjamo, da živimo tukaj ob meji države in je tako razburjenje ljudstva za ugled države tembolj škodljivo in nevarno. Istotako je minister vojne in mornarice za pov. F. broj 3848 od 13. 3. 1922 godine izdal naredbo: Po predlogu nadležnih komandanata i mišljenju inšpektora pešadije Pov. I M broj 219 od 6. 8. naredbujem, da se i na rođene 1899 godine primetjuje tačka 3 naredjenja Pov. I. Gj. broj 10420 od 11. sept. 1920 godine.

Čudna izpremeba. Ivanu Sekavčnik iz Kotelj, ki služi pri vojaki v Zaječarju na Srbskem, so njegovi starši poslali zaboj mesa in drugih živil za priboljšek, pa kako se začudijo, ko dobijo čez nekaj časa zaboj nazaj, pa ne napolnjenega z živilom, ampak — s premogom. Na potu iz Beograda do Zaječarja namreč so se razna živila spremenila v premog! To spremembo je pošta opazila in je zato zaboj zopet vrnila nazaj. Pošljejo starši živila še v drugič, pa zopet so bili presenečeni. Prejeli so zahvalno pismo od nekega vojaka, ki nosi sicer isto ime kot njihov sin, pa služi pri drugem bataljonu, v katerem se jim ta zahvaljuje za nepričakovano mu poslana živila. Menda tam doli v ljubí Srbiji vendar ni vse v redu?

Kotlje. (Zgodnja toča.) Se je nam v živem spominu strašna toča, ki je nam meseca junija 1. 1920 uničila vse poljske pridelke ter nam napravila ogromno druge škode, in že je dne 11. maja toča pri nas zopet strasila. Po nekaterih krajih jo je sipalo tako gosto, da je bilo videti, kakor da bi zapadel sneg. Naredila je toča precejšnjo škodo na vrtovih in na sadnem drevju, ki je bilo v najlepšem cvetu. Posebno so prizadeti naslednji kraji: Podkraj, Podgorje in Zg. Sele.

Tedenske novice.

Slabostojni Mermolja in republikanec dr. Novačan v Središču. Slovenski Radič dr. Novačan je že pred tedni napovedal republikanski shod, ki bi se naj vršil v nedeljo, dne 14. maja, ob 3. uri popoldne v gostilni Sulek. Govorniki se je pripeljal že dopoldne v Središče. Na svoje veliko začudenje pa je zvedel, da ima shod v isti gostilni in skoro ob istem času njegov nekdanji najboljši osebni prijatelj g. Mermolja. Nekdanje najboljšje prijatelje je razdvojila politika, če ne korito. Nekdaj sta se ljubila, danes se sovražita zaradi profita. Vsaj Mermolja je skušal na shodu razkrinkati dr. Novačana v tem smislu. Baje je dr. Novačan Mermoljo nekdanj na središkem shodu potegnil in radi tega je hotel Mermolja dr. Novačanu vrniti ljubo za drago in mu dokazati, da je najbolje, če se kot stara brata zopet zvežeta, delujeta skupno in uživata sadove svojega delovanja skupno, ali pobijeta eden drugega. Mermolja je raznesel vest, da pride dr. Novačan po naročilu dr. Korošca, od katerega je za svoje delo dobro plačan. Od druge strani se je slišalo, da je dr. Novačan v službi demokratov, od katerih je plačan za to, da reorganizira Samostojno stranko in jo prelevi v republikansko. Njegova naloga bi bila: izriniti sedanje samostojne poslance: Mermoljo, Drogenika, Ureka in druge iz Samostojne in jih nadomestiti z drugimi, ki bi imeli več smisla za blagor ljudstva in bi ne gledali samo na svoje žepe in na svojo korist. Samostojni kmet Šala je na shodu govoril v tem smislu in Mermolja pa je prejkoslej zval, za kaj gre, zato je zbral v naporu svoje zadnje sile okrog sebe oblast, orožnike in par njemu še zvestih mož, da odbije napad, ki mu je grozil od strani dr. Novačana. Zato je mož med govorom tako spakedraval svoj obraz, da je navzoče bilo skoro strah. Potem je zopet pravil smešnice in ko se je dr. Novačan prikazal na mestu in se oglašil k besedi, je Mermolja pričel govoriti o nekili tajnih spisih, denarju, tajnih sestankih itd., vse na račun dr. Novačana. Samo škoda, da nismo slišali odgovor dr. Novačana na ta čedna očitanja, ker bi zares bilo zanimivo, slišati zvon na obe plati. Upamo, da nam dr. Novačan v svojem listu vse to pojasni. Ali pa na njegovem drugem shodu v Središču, če ne bo tako izpadel kot zadnji. Mermo-

Ija je še pri vladi, ima orožnike in oblasti na razpolago, pa ni hudimer, da bi dr. Novačana zopet ne ugnal, če se mu ta že ne mara pokoriti. No, bomo videli.

Dr. Kukovec v Mozirju. Za dne 14. maja zvečer je g. dr. Kukovec sklical javen političen shod v hotel «Mirija». Shoda se je udeležilo, dobro šteto okrog 60 ljudi obojega spola, večina Sokolov. Shod je otvoril načelnik mozirske demokratske stranke g. živinozdravnik Baš in dal besedo g. dr. Kukovcu, ki je dolgo govoril in pral strankino delovanje radi oblasti in srezov ter hvalil samoupravo Slovenije in nazadnje snubil volilce za bodoče volitve, ki imajo biti kmalu. Dobil je nekaj umestnih medklicev. Nato je dobil besedo zbornični svetnik, kovač Močnik, ki je pohvalil predsednikovo stališče glede svobode govora, ter označil govor g. dr. Kukovca kot suhoparen, radi česar je ves sokolski Izrael protestiral. Nadalje je dokazoval, kako škodljiva je delitev Slovenije in kako velikanske stroške bo to ljudstvo povzročalo, da bo pač na zadnje morala demokratska agrarna reforma polje obdelovati, ker ga ljudstvo ne bo moglo. Končal je: Kličite živijo in ploskajte gospodu dr. Kukovcu, samo ne-verjemite mu! Nato je govoril zbornični predsednik Rebek iz Celja, hvalil zadruga in snubil obrtnike za volitve, naker je govoril zopet gospod Močnik, ki je pohvalil gospoda Rebeka, radi njegovega zadržnega prepričanja s pristavkom, da bodo pač s tem izgubili demokratije, ker je to po načelih Slovenske ljudske stranke. Nato je prešel na kulturno-bojno naziranje g. dr. Kukovca v verskih in šolskih zadevah, ter ožigosal mozirsko sokolsko delovanje in pojasnil, da se bo ta sokolska vzgoja nad njimi samimi maščevala. Ko ga je prijel mladi gospod učitelj Vajd, če misli, da mozirsko sokolsko osobje korumpira mladino, je izjavil, da si pač za sokolstvo najbolj prizadeva osobje iz ekspoziture in šole. Vedno so motili govornika, da bi ga zbegali ter mu podtikali razno, da bi ga mogli ujeti, kar se jim pa ni najmanj posrečilo. Nato je govoril okoliški župan g. Štrucelj o ravnanju vojaške oblasti z župani in navedel sramotilna dejstva, kar je demokratije silno razburilo, toda ne proti vojaški oblasti, ampak proti g. Štrucelju. da si upa to njim v oči povedati. Nastal je grozen hrup, katerega je spretno pariral g. župan, tako, da je moral predsednik v največjem hrupu shod zaključiti in so si glavni gospodje demokratije, na čelu jim g. dr. Kukovec, poiskali strankinega razmaha skozi stranska vrata na sveži zrak. Tako se je vršil zadnji shod g. dr. Kukovca v Mozirju dne 14. maja ob 11, uri ponoči.

Dober odgovor dr. Kukovcu. Iz Mozirja nam poročajo Resnica v oči bode naše mozirske liberalce. Čista resnica je to. Na dr. Kukovčevem shodu sta gg. Štrucelj in Močnik demokratijem neljube resnice povedala v oči, da so se silno razburili in kričali. Posebno glasni so bili trgovec Pevec, učitelj Vajd in medicinec Ante Goričar. Tudi g. dr. Goričarju in Matiju ni bilo všeč. Bog pomagaj, je pač tako. Zborovalci so na tihem na splošno odobravalni govore omenjenih dveh, toda biti so morali tiho, da se prvakom ne zamerijo. Zelo odkrito je povedal dr. Kukovec, ko je rekel: «Kdor se ne razume na politiko, naj pusti in raje na polju dela.» Dobil je takoj dober odgovor: «Da, da, Vi boste pri koritu, mi bomo pa za Vas delali, ta je pa res lepa.» Upamo, da nam ne bo treba za demokratske političarje delati, ker jim bo slovensko ljudstvo dalo pri prihodnjih volitvah brco . . .

Mozirski Sokol obhaja letos 40letnico svojega obstanca. Zato pripravlja za 28. majnik veliko slovesnost. Naše ljudi opozarjamo, da naj se vzdržijo vsake opazke, četudi bodo Sokoli izzivali. Kajti oni silno pazijo na nas. Naj pa jim tudi nihče naših prav nič ne pomagal Slovenski Sokol je pokazal že nešteto, da je kulturno-bojno društvo. Kdor mu pomaga, dela iz nevednosti ali pa iz hudobije za slabo stvar. Oboje je žalostno.

Razmere na naši severni meji postajajo od dne do dne nevarnejše. Pogranične trupe in cariniki počenjajo z obmejnimi ljudstvom na črti Sv. Križ—Št. Ilj v nebovpijoče krivice kot: razne šikane, batinanje, zapiranje itd. Med obmejnimi batinaši se najbolj odlikuje ta kapetan Noričič in narednik Maksinovič. Naše dobro obmejno ljudstvo se pritožuje o neznosnih obmejnih razmerah na pristojne oblasti in izjavlja, da bo napravilo samo red, ako ne bodo od zgoraj zavrli surovosti in drznosti obmejnih stražarjev. Poslanca Roškar in Zebot sta v ponovni interpelaciji na notranjega ministra pojasnila na najvišjem mestu nevarnost obmejnih razmer, zahtevala preiskavo krivic, ki jih delajo cariniki in Wranglovcu obmejnemu ljudstvu in odstranitev krivcev.

Naznanilo o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1922-23. V zavod sv. Stanislava se sprejmejo zdravi, dobro vzgojeni dečki, zlasti taki, pri katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu poklicu. Prošnje za sprejem je nasloviti na škofijski ordinarijat v Ljubljani. Prošnji naj se priloži: a) krstni list, b) spričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripombo, da se je izdalo, ker hoče učencem stopiti v gimnazijo. Starši ali njih namestniki naj prošnje s prilogami prinesejo v zavod sv. Stanislava in tamkaj od 1. do 11. junija svoje sinove v zavodu osebno predstavijo.

Umrli je nenadoma v sredo dne 10. t. m. gosp. Ant. Steblovnik, restavratorec v Rečici ob Paki v 73. letu svoje starosti. Padel je tako nesrečno iz voza, da je bil v nekaj minutah mrtev. Rajniki, oče gospoda profesorja Ivana Steblovnik, je bil starejšina vsem Savinčanom in Saleščanom iz znane ugledne rodbine Steblovnikov. O splošni priljubljenosti sicer skromnega in ponižnega toda skrajno pridnega in vzorno poštenega, vernega slovenskega gospodarja je pričala njegova ogromna udeležba pri pogrebu v soboto, dne 13. t. m. Na zemlji je

rajniki dosti trpel in se trudil, zato naj mirno v Gospodu počiva.

Umrli je v Studencih pri Mariboru v starosti 74 let po dolgi in mučni bolezni trgovčeva žena Marija Hrovatič. Na miru počivala.

Zanimivosti iz Šmarja pri Jelšah. (Razno). Nesrečna vojna nam je pobrala najboljše mladeniče in može, pa nas je oropala tudi krasnega zvonjenja pri podružnicah in farni cerkvi, ko nam je odpeljala 17 zvonov. Daj Bog zopet dobro letino, da bi vsaj za slovit romarsko cerkev sv. Roka zamogli prejkoprej preskrbeti zopet nove zvonove! To je vroča želja vseh domačinov, kakor tudi obilnih drugih obiskovalcev te znamenite krasotice. — Pot proti Sv. Roku se je popravila in stolp dekanijske cerkve je dobil nov križ in jabelko, ki še naj dolgo oznanjata darežljivost poštenih župljanov. — Dne 8. maja se je vršila v cerkvi sv. Roka poroka Micike Vrežetove s posestnikom v Šmarju, Benom Regoršekom. Poročil ju je po vznešenem nagovoru nevestin stric g. prof. J. K. Vreže. Članice tukajšnje Marijine družbe so v častnem številu spremljale svojo tovarišico-nevesto pri tej slavnosti k mizi Gospodovi in ljubko prepevale pri sv. maši. Bilo srečno! — Na polju in v sadonosnikih krasno kaže, v vinogradih pa nekoliko zaostaja. — Dobrega vina po kletih je še precej. Kupci pridite! — Dne 2. junija se vrši pri Sv. Roku velik shod katoliškega ljudstva iz rogaško-šmarškega in sosednih okrajev. Zanimanje zanj je velikansko, osobito še, ker dojdejo slavni govorniki.

Strelna udarila v cerkev. Od Sv. Jerneja pri Ločah nam poročajo: V sredo, dne 10. t. m., zvečer, je med malo nevihto vdarila strelna v strelovod župne cerkve. Kake 3 m nad zemljo pa je od strelovoda odskočila, je prebila stolpni zid in švignila v cerkveno lopo ali zvonico. Vžgala je tam stoječo omaro za oltarne vence in šopke, prebila na to okna na cerkvenih vratih, razklala blizu vrat en cerkveni stol, poškodovala nebo in izgini-la v zemljo. Druga iskra je istočasno šla od strelovoda ob železnem držaju stopnic skozi korna vrata, ki jih je razklala, na prosto. Omara v zvonici je bila takoj v ognju. Zgorela bi bila mogoče cerkev z novimi zvonovi vred, da ni ognja zapazil posestnik Franc Korošec, ki je malo pod cerkvijo na cesti jarke kopal. Prihitel je in začel zvoniti in klicati na pomoč Par škafov vođe je šlo in ogenj je bil pogašen. V cerkvi strelna nivožgala. Škoda je precejšna. — Nagle smrti, na peči med svojimi vnuki, je umrla mati, botra naših zvonov, Marija Korošek v Zg. Lažah.

Nameravan vlom v župnišče. Dne 7. maja t. l. ob 10. uri zvečer je potisnil neznan lopov z vetrihom ključ iz ključavnice vežnih vrat župnišča. Ključ je padel na cementna tla tako glasno, da se je zbudila vsa družina. Čeprav je bila družina v veži, je neznan lopov še vedno vrtal z vetrihom v ključavnici, le da bi odklenil. Peklenska nakana se mu pa ni posrečila, ker je član družine tiščal na tla padli ključ od vežnih vrat s tako silo proti vetrihu, da lopov ni mogel vrat odkleniti in je moral vetrih pustiti v ključavnici. Tolovajski napad se je izjalovil. Zjutraj je zmanjkala sekira in teležnik kat znamenje, da je bil nameravani vlom dobro organiziran.

Romanje na Ptujsko goro. Iz Male Nedelje se nam poroča: V dneh 27. in 28. maja t. l. se vrši velik romarski shod na Ptujski gori, kajti ta dan pride na Ptujsko goro iz raznih strani 9 procesij. Tudi mi Malonedelčani gremo na to božjo pot. Zbrali se bomo ob 5. uri zjutraj pri Kapeli na Moravskem vrhu. K Sv. Lovrencu v Sl. gorice pridemo ob 7. uri zjutraj, kjer bo za romanje slovesna sv. maša z blagoslovom. Nato odhod v Ptuj, kjer bo v minoritski cerkvi blagoslov z Najsvetejšim. Na Ptujsko goro priromamo okoli 4. ure popoldne, kjer bo procesija z zvonjenjem slovesno sprejeta. Zvečer slovesne večernice, a drugega dne na vse zgodaj se začnejo sv. maše. Tega dne bo gotovo nad 800 sv. obhajil. Ob 9. uri dopoldne bomo romarji zapustili to slavno Marijino svetišče. Marijini častilci udeležite se te procesije v obilnem številu. Voditelj te procesije je Franc Lajh.

Romarji v Rajhenburgu. Prvi letošnji romarji v našo krasno lurško cerkev so bili naši ljubi sosede iz Brežic. Prvo majniško nedeljo so prišli v veličastni procesiji. Zaobljubili so se bili ob strašni nesreči potresa. — V tem Marijinem mescu nas čaka še en vesel romarski obisk. Pondeljek, dne 29. maja se pripeljejo s posebnim vlakom krščanski delavci iz renskih pokrajin (Nemčija). To so Slovenci, večidel doma iz Spod. Štajerske. V Rajhenburg jih bo spremljal najbrž ljubljanski škof. Bratje iz tujine, bodite nam pristrčno pozdravljeni! Dobrodošli! — Glavni romarski shod v naši cerkvi je 2. junija s tridnevno. Teda pridejo procesije iz več župnij.

Rajhenburški trgovec Škerbec se je preselil s svojo trgovino v svojo hišo v Maribor. Na njegovo mesto pride trgovec Jeriček, ki je bil dosedaj sodrug trgovca Brečka. Tako se bo v kratkem razdvojila trgovina «pri novi lurški cerkvi». Gospod Brečko je soliden trgovec, mirnega značaja, zato priljubljen, njegov dosedanji sodrug se pa da kot Sokol izrabljati od demokratov.

Za Bitoljem pride na vrsto — Skoplje. Vsem čitateljem je še v živem spominu strašna bitoljska eksplozija. Ista nesreča kot Bitolju grozi tudi Skoplju, ako se nebo naša «slavna» vojaška višja oblast spametovala in preprečila skopljsko katastrofo. V neposredni bližini mesta Skoplje je na prostoru «Tahtajlica» v prvizoričnih barakah nakopičene 1000 vagonov artilerijske in infanterijske municije. To municijsko skladišče je oddaleno od kolodvora v Skoplju 20 m, od prvih skopljskih mestnih hiš pa 50 m. Kako grozna pogibelj grozi prej ali slej Skoplju, nam kaže Bitolj. Skopljanci, a seveda ne vojaška oblast, so začeli potom poslancev

obširno akcijo za odstranitev tega municijskega skladišča.

Tele, kakoršnega nima navadna krava. V bosanski vasi Bojič pri Banji luki je imela krava tele, ki ima 2 glavi, 3 očesa, 2 nosa, 2 jezika in 2 nogi.

Boj naših žandarjev z bulgarskimi razbojniki. — Mnogobrojna četa bulgarskih tolovajev je udrila preko naše meje na naše ozemlje in vpadla v vas Koševo v južni Srbiji. Ker je bila tolovajska četa zelo velika, se niso upale naše šibke patrolje spustiti v boj takoj pri vpadu, ampak so obvestile o razbojnikih sosedne žandarmerijske postaje. Sosedni žandarji so se odzvali in šli na tolovaje z oboroženimi kmeti. Med časom, ko so se zbirali naši na pogon proti bulgarskim razbojnikom, so razbojniki prisilili prebivalst., da so jim pripravili najboljših jedi in pogrnili tako ogromno mizo, da so lahko za njo sedeli vsi tofovaji. Bulgari so pritirali s sabo tudi ciganske muzikante, ki so jim svirali pri obedu, dočim so morali seljaki na tleh zvezani gledati, kako se gostijo razbojniki na njihove stroške. Tako enkrat sredi pojedine javi razbojniška straža, da se bliža selu naša žandarmerije in oboroženi kmeti. — Razbojniki so prenehali z veseljačenjem, se umaknili za hiše in otvorili ogenj na naše iz pušk in strojnic. — Razvila se je krvava in ljuta borba, ki je trajala precej dolgo. Naši so večkrat brezuspešno navalili na lopove, ki so se tako branili, da so bili naši v veliki nevarnosti da jih roparji obkolijo in pobijejo do zadnjega. Iz mučno opasnega položaja je rešil naše žandarmerijske patrolje kaplar Arsa, ki je navalil med najbolj goste gručo razbojnikov, pognal med nje bombo, ki se je razpočila, ubila in ranila precej tolovajev, a ostali so pobegnili. Na naši strani je tudi nekaj izgub.

Za Dijaško kuhinjo v Mariboru se je nabralo na gostiji Mirkovan in Katerinek roj. Hamer 63 din., na gostiji Šester—Droz 50 din. Hvala lepa! Še od drugod tako!

Posnemajte! Na gostiji Jožefa Antolič in Marije Segula, vdove rajnega Zagoršeka v Zamencih, se je nabralo za telovadni odsek Orel pri Sv. Marjeti niže Ptuja potom licitacije 428 K. Vsem svatom, posebno še iz Ptujске gore, izrekamo najtoplejšo zahvalo, novemu paru pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova!

Popravek. Občni zbor Posojilnice v Križevcih se vrši v nedeljo, dne 28. majnika t. l. ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih v Križevcih in ne kakor smo pomotoma poročali ob 2. uri popoldne.

Koledarček KZ za leto 1922 ima še v zalogi tajništvo SLS v Celju, hotel «Beli vol» in se dobijo po znižani ceni izvod po 10 kron. Kdor ga želi naročiti, naj to stori nemudoma, ker bodo kmalu pošli. Kdor pa poslano mu izvode še ni plačal, naj račun poravnava, da zamoremo o tem zaključiti račune. Isto velja za one, ki so od tajništva dobili tiskane obrazce za napoved dohodnine in zvezke za odbornike KZ. Pri tem pomislite, da obtežujete delo tajništva.

Gospodarstvo. Vinogradništvo.

Vinske cene. Štajerski vinogradniki čutijo vedno bolj pomanjkanje izvozne možnosti svojih vin. Dočim so v prejšnjih letih naša vina našla dovolj kupcev po Srednjem in Gornjem Štajerskem, Koroškem ter Solnograškem, smo sedaj navezani skoraj izključno le samo na domači trg, v katerem igra Ljubljana in kranjska dežela navažnejšo vlogo. Ta trg pa je tako majhen, da ne bo mogel konzumirati doma pridelanih vin in posledica tega bo, da bodo začele vinske cene, posebno v rodnih letinah s srednje dobrim in bolj kislastim blagom občutno padati. Že sedaj opazujemo pri lanskem izvrstnem letniku popuščanje cen in kaj še le bo, ako dobimo letos bogato letino z bolj kislim vinom. Rozge so lansko leto izvrstno dozorele, očesa so vkljub ostrim in dolgotrajnim zimam dobro prezimila in zato se kaže v gorinah bogat nastavek. V slučaju, da ne bo mokrotnega leta, ki bi po pepelu in peronospori ali po točih uničevalo sedanje upe, se bodo v jeseni zopet napolnile kleti naših vinogradnikov. Človek sicer ne more biti — prerok, posebno ne more prerokovati že danes, ali bomo dobili sladko ali kislo vino, ker je to odvisno od zorenja grozdja v zadnjih dveh mesecih — leta 1920 smo imeli n. pr. vso poletje precej dežja in temperaturo pod normalo, vreme pa se je zboljšalo in vroči solčni žarki v drugi polovici avgusta, septembra in oktobra so sezorili še prav dobro vinsko kapljico, vendar pa danes že lahko pričakujemo sled obilnega nastavka precej vina, za katerega bo težko najti kupca, ako se nam do tistega časa ne posreči, doseči izvoza. Nekaj našega naj boljšega vina se bo sicer dalo še spraviti posebno potom buteljnk na hrvatski in srbski trg, vendar te količine ne bodo merodajne za splošni položaj. Leta 1920 je še tudi stara Srbija potrebovala precej vina, letos pa je že sama dovolj založena. Zato se opaža, da so začele vinske cene tudi v Banatu občutno padati. Isto velja o dalmatinskih vinih, ki so začele sedaj pritiskati na Kranjsko. Tako opažamo vsepovsodi, kako zaostaja vinska trgovina vsled nepovoljnega izvoza, dragega življenja doma in splošne neorientiranosti naših, za vinarstvo merodajnih krogov. Naše vinogradništvo gre težkim časom nasproti! Vinske cene so približno sledeče: na Štajerskem se kupujejo srednja vina po 20—28 K, boljše po 25—32 K, sortirana vina po 30—40 K. Na Kranjskem trgovina tudi miruje in se dobiva srednje blago po 18—24 K, boljše in sortirana vina, ki vsebujejo 12—14 odstotkov alkohola, po 30—36 K. Uvoz dalmatinskega vina je začel konkurirati s kranjskim in štajerskim blagom, med tem, ko je uvoz banaški vin, ki je bil še pred dvema letoma zelo živahen, zela

popustil. V Banatu stanejo vina, ki imajo 9—10 odstotkov alkohola, 14—16 K, 11—13 odst. alkohola 17—22 K. Približno iste cene vladajo v Dalmaciji.

Državna trošarina na vino se je povzdignila na 200 K pri hektolitru, to je na 2 K pri litru. V Ljubljani pa so razen tega še povzdignili občinsko trošarino od 200 K na 400 K, tako da plačujejo ljubljanski trgovci in gostilničarji skupaj 6 K trošarine od vsakega litra vina.

Izvoz našega vina v Čehoslovaško, o katerem se je v zadnjem času precej govorilo in pisalo, ne bo dosegel večjega obsega iz sledečih vzrokov: V slednje nagle rasti češke valute se je poslabšal položaj češke trgovine, industrije. Široki sloji naroda in delavcev trpijo pod stagnacijo in si ne morejo privoščiti glažek vina za priboljšek. Konsum vina je torej padel na zelo nizko stopnjo. Pivo, ki je dokaj cenejše, dela vinu občutno konkurenco. Tudi pomanjkanje denarja vpliva prav občutno na razmah vinske trgovine. Nadalje pa si je Čehoslovaška že zasigurala po trgovskih pogodbah z Italijo in Francijo na tisoče in tisoče hektolitrov vina za uvoz. Naša Jugoslavija pa je med tem časom seve spala.

Umetna vina. Velika poljska država mora skoraj vse vino, ki ga rabi, uvažati iz tujih krajev. Ker stoji njena valuta zelo nizko in so vinske cene radi tega zelo visoke in ker nima postave, ki bi strogo zabranjevala izdelovanje umetnih vin, so začeli v vsakem večjem mestu izdelovati gotovi špekulanti umetna vina, katero prodajajo po 1000 do 1100 K za liter in si delajo s kemijskimi maslnimi dobičkoma. Take vinske fabrike škodujejo seveda posušenim vinskim trgovcem, najbolj pa vinogradnikom.

Ormož. Na nedeljskem prvem občnem zboru okrajnega društva jugoslovanskih vinogradnikov je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik Košar, v odbor: Poterč, Petrovar, Zadravec, Kočevar, Meško, Tomazič! Akoravno ne odgovarja število naših odbornikov (4:3) proporciju, ker bi po moči naše stranke moralo biti razmerje 6:1, smo vendar glasovali za predlagano listo, radi važnosti te gospodarske zadeve.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih sadnega drevja se vrši na državni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru dne 17. junija t. l. Prijave za tečaj, ki je brezplačen in se začne ob 9. uri, je vpslati ravnateljstvu šole najpozneje do 15. junija.

Boj rujavemu hrošču! Ker nam dela rujavi hrošč neizmerno škodo, je dolžnost vsakogar, da ga zatira. Šolski otroci in mladina sploh se naj loti z vso vnuemu dela, da zatire tega škodljivca. Nabrani hrošči se naj spravijo v posodo in z vročo vodo poparijo. Posušeni rujavi hrošči so dobra hrana za kokoši in za svinje. Torej boj rujavemu hrošču.

Trgovina z živim blagom na zagrebškem trgu. Položaj na zagrebškem živinskem trgu gre glede cen živini vedno na kvišku. V sled izvoza naše živine v inozemstvo se dvigajo cene našemu živemu blagu in še bodo rasle. Pitanih svinj pri nas ni več na prodaj, radi tega je tudi pri nas tako malo masti, ki je dosegla neverjetno ceno 110 K 1 kg. Vzrok, da cene masti tako rastejo, je podražanje koruze in ker pride kuruza dražje, ako se proda na žitnem trgu, kakor pa, ako bi se z njo pitalo svinje. Debele svinje so se prodajale minul teden na zagrebškem sejmu po 85—90 K 1 kg žive vage. Sploh pa so plačevali svinjski trgovci in mesarji za debele svinje vsako ceno. Polpitane svinje so se plačevale po 70—80 K, žive suhe svinje po 66—70 K kg. Prvovrstno suho govedo se je gibalo v cenah po 40—45 K, govedo II po 36—40 K, govedo III po 30—32 K. Za krave se je plačevalo različno po njihovi kakovosti 20—26 K. Zaklane debele svinje (blago za izvoz v Čehoslovaško in Nemčijo) so se prodajale po 105—110 K, polpitane zaklane svinje po 90—95 K, suhe zaklane svinje po 90—100 K. Soljeni špeh je bil po 96—100 K, posušeni po 100—104 K.

Svinjski sejm v Mariboru. Na svinjski sejm dne 12. maja 1922 se je pripeljalo 217 svinj, 1 koza in 2 kozlička. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari, komad 300—450 K, 7—9 tednov stari 600—700 K, 3—4 mesece stari 1100—1200 K, 4—6 mesecev stari 1400—1600 K, 8—10 mesecev stari 2000—2500 K, Pol pitane 1 kg žive teže 60—62 K, koze komad 500—650 K, kozliči 250 K.

Sejm se vrši pri Sv. Urbanu pri Ptujju dne 26. maja 1922.

Cene kožam. Lahke kože 42—44 K, težke kože 47—48 K, bosanske in dalmatinske kože 38—42 K. Telečje kože so se kupovale minul teden v Zagrebu po 65—70 K. Izvoz telečjih kož v Nemčijo je prekinjen radi nizkega valutnega stanja nemške marke. Ovčje in kozje kože so bile po 34—40 K.

Cene za krmno in slamo v Mariboru. 1 meterski stot stane 187—200, otave 200, ovsene slame 112—125.

Čebelarji! V nedeljo, dne 28. maja, priredi potovalni učitelj za čebelarstvo g. Jurančič enodnevni čebelarški tečaj v Jarenini. Dnevni red: Dopoldne od 8. do 12. ure predavanje v zgornji šoli. Popoldan od 2. ure naprej praktično predavanje pri vzornem čebelnjaku g. Valentina Toplak. Čebelarji iz bližnje okolice, udeležite se tega važnega tečaja polnoštevno! Čebelarji, ki pridejo od dalje in hočejo obed, naj naznanijo po dopisnici to tajništvu tukajšnje čebelarske podružnice, da se obed pravočasno v gostilni naroči.

Franjo Rudl, Maribor—Kamnica.

Solnčnice.

Prijatelji narave! Ni še za letošnje leto prepozno, da sejete več solnčnic, kakor dosedaj. Solnčnice (*Helianthus annuus*) rabi 140—168, povprečno 150 dni, da dozori. Na enem kvadratmetru zemlje treba 3—4 komadov, daje pa rastlina četrto do pol litra semena, torej polovico več kakor mak. Olje iz tega semena je prvovrstno kot jedilno — in vsako drugo — kakor tudi za krmilo za svinje.

Važen pa je cvet sam, na katerem čebele od jutra do večera nemudoma srkajo med in cvetni prah ravno v času, ko druge rastline v jeseni nimajo več redilnega soka. Torej je ta lastnost za čebelarje posebna vrednost, pa ne samo za čebelarje, ampak v obče za sadno drevje. Potem za vse koristne žuželke, katere spomladi oplodijo jabolčni cvet in s tem delom več koristijo, kakor se to v obče upošteva — je važno, da se dotične žuželke ohranijo tudi za jesen in zimo, da v bodoči spomladi zopet krepko nastopijo na novo delovanje.

In za to so jesenske cvetlice, posebno solnčnice, katere trajno cvetijo in imajo obilno dotičnih hranilnih, oziroma redilnih snovi in to je za zimsko prehrano jako važno.

Če nimate prostora med koruzo in krompirjem, pa pogledajte za plot, kjer rastejo koprive in ravno na tisti zemlji bi rastle najlepše solnčnice. Na slabi zemlji koprive ne rastejo. Rad bi poznal človeka, kateremu se srce ne razveseli, če vidi cvet te rastline in ga pogleda natančneje.

Nedorzjeni cvet pa je za kuhinjo izvrstna zelenjava (dna od cvetja) kakor na primer artišeka, šparigel itd. Potem za fino pecivo je jedro tega semena posebna delikatesa.

Če pa pride huda zima, ne pozabite, da potrosite malim ptičkom, posebno senicam vsak dan nekaj takega božjega darul! V zadnjem času se nemški vinogradniški strokovnjaki priporočali, da tudi v vinogradu naj solnčnice gojijo in s tem senice vabijo, katere potem zasačijo in pobirajo pri trsu škodljive žuželke in zapredke grozdnih črvov. Znano pa je, da senice grozdja ne zobljejo.

Zagrebski žitni trg. Minuli teden se je v Zagrebu zelo malo trgovalo s pšenico. Tudi mlini ne povprašujejo po pšenici, ker se pri skakanju valute izogibljejo večjemu nakupu. Pšenične cene so se gibale med 1550—1620 K. Koruzo v Zagrebu živahno ponujajo in se došlo na trg precej mešane srbijanske koruze. Koruza se je tržila po 1200—1320 K, za prvovrstno blago se je ponujalo tudi več. — Kupčija z ovsmo je bila slaba, ker se je vojaštvo preskrbelo s potrebnimi množinami. Slavonski oves je po 1150, prvovrstni celo po 1320 K. Promet z ječmenom, ki je po 1300 K, je bil zelo slab. Z ržjo sploh ni bilo trgovine. Moka nularica je po 24 K, otrobi pa po 100 K za 100 kg. Naš žitni izvoz je minul teden nekoliko oživel in ste se pšenica in koruza podražili za 5—6 madžarskimi K pri kilogramu. Dosedaj nam je Madžarska na žitnem trgu močno konkurirala, a sedaj se je konkurenca polegla, ker letošnja žetev na Madžarskem daje slabe upe. Madžarski mlini zdaj niti ne izvažajo radi močno naraslih cen. Avstrija in Čehoslovaška zelo povprašujejo po naši moki.

Tržne cene v Mariboru. Dne 15. t. m. so bile v Mariboru sledeče tržne cene, ki veljajo v dinarjih: 1 kg govejega mesa 14—17, svežega jezika 12—14, vampov 5, pljuč 5, ledvic 12—14, možgan 12.50, parkljev 3—4, vimena 7—8, in toja 8—10; teletine 13—15, jetra 12—14, pljuča 12—14. Svinjetina: svinjskega mesa 20—22, sala 24.50, čreva mast 15, pljuča 8, jetra 11, ledvice 15, glava 10, noge 7, slanina sveža 20—22, slanina papricirana 25, prekajena 25, mast 24—25, prekajeno meso 27, prekajene noge 9, prekajen jezik 25, prekajena glava 12; 1 kg kozletine 16—18, 1 kg konjskega mesa I 7—8, II 6.50. Kože: 1 konjska koža 88—100, 1 kg goveje kože 10.50, telečje 15, svinjske 4, gornjega usnja 90, podplatov 70. 1 piščanec 15—18, 1 kokoš 37, 1 raca 25—30, 1 gos 25—45, 1 golob 5, 1 kunec 8—17. 1 liter mleka 3, 1 kg sruovega masla 40, 1 jajce 1.25, 1 liter vina novega 10—14, starega 10—12, 1 liter piva 4.75—5.25, 1 liter žganja 22—25. 1 kg belega kruha 6, črnega 5, 1 žemlja 0.50, 1 kg jabolk 8, 1 kg posušenih sliv 10, 1 limona 0.75—1, 1 oranža 1—2.50, 1 kg rožičev 8, fig 15, dateljnov 30, mandeljnov 50, orehovi 10, oluščeni orehovi 40, 1 kg kave I 50, II 40, pražene I 55, II 45, riža 5—11, sol 4, sladkor v kvintalu 15.50, v kockah 17.50, pšenični škrob 10, rižev škrob 25. 1 l jesiha 1.20—2, 1 l namiznega olja 25, bučnega 27—29, špirit denaturiran 14, milo 14—15, pšenica 4.25, rž 3.50, ječmen 3.75, oves 4, koruza 4, proso 4, ajda 4, fižol 4—4.50, leča 14, 1 kg pšenične moke O 6.50, št. 1 6.25, št. 2 5.50, prosena kaša 6, ješprenj 6, otrobi 2.50, koruzna moka 4, koruzni zdrob 5, pšenični zdrob 7 dinarjev.

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Zalec v Savinjski dolini, dne 16. 5. 1922. Od našega zadnjega poročila smo imeli le 12 dni brez deža in jutranja temperatura je znašala povprečno le 6—7 stopinj R. Iz navedenega je umevno, da vreme zadnjih 14 dni nikakor ni bilo ugodno razvoju hmeljske rastline. Stanje je torej prav različno; poleg 2 m visokih pogankov v posameznih žičnih nasadih se najdejo tudi vrtovi, v katerih je rastlina komaj vzkliła iz zemlje. — S hmeljem zasajena ploskev se je približno za 25 odstotkov povečala.

Lesne cene v naši državi. Od postaje nakladanja so sedaj v naši državi sledeče lesne cene v dinarjih: Hrastova debla (plohi) prvovrstno blago 750—1050, drugovrstno 400 do 600 din. kubični meter. Hrastovi plohi za furnir 1000 do 1300 din., kubični meter. Hrastovi plohi za furnir 1000 do 1300 dinarjev, najfinejši 2000—3500, hrastove fine deske do 5 cm debele 1250—2000, francoske doge 12.000—15.000 za 1000 komadov, hrastovi štafli 1500—2000, bukov les 500—900 javorjevi plohi 600—650, les za kurivo 1400—1650, oglje 6500—7500.

Dobava lesa za Srbijo. Na račun vojne odškodnine, ki jo dobimo od Nemčije, je naša vlada naročila za poskus 37 popolnoma lesenih hiš deloma v Nemčiji, deloma v Franciji. 27 takih lesenih hiš kot vzorec bo izdelala Francija, ostale pa Nemčija. Vse te, v inozemstvu naročene hiše so namenjene za obnovo v Srbiji. Ako bodo ti poskusi dobro izpadli, namerava naša vlada naročiti v inozemstvu še na stotine lesenih hiš. Ni nobenega dvoma, da bodo te hiše ugajale, kajti v Srbiji se zadovoljijo z vsako leseno kočuro. Namesto da bi naša modra beogradska vlada pustila zaslužek v lastni državi, kajti pri nas je gotovo najti dovolj podjetnikov, ki bi umeli zgraditi take lesene hiše, pa naroča iste v inozemstvu. Ali se to pravi podpirati domačo obrt in industrijo? Ali ni to narobe svet?

Razmere na Madžarskem lesnem trgu. Na madžarskem lesnem trgu je trgovina z lesom zelo slaba. Ako se že kje

sklene kaka lesna kupčija, je na tozadevni pogodbi napisana pripomba: Cene so tiste, kakor jih izkazuje dnevni kurz tistega dne, ko je bilo blago oddano. Nemška marka si je sicer v zadnjih dneh precej opomogla, toda v borznih krogih prevladuje mnenje, da se z Nemčijo pred koncem mesca junija ne bo dala skleniti nobena lesna kupčija, ker se še ne ve, kaj bo Francija naredila z Nemčijo. V Sremu, Slavoniji in na Hrvaškem je v zalogi veliko lesa, ki pa ne more nikamor, ker je plova po Donavi in Savi popolnoma izostala. Tudi s Češko ne more Madžarska delati nobene lesne kupčije, ker je vrednost češke krone tako silno visoka. Med Madžarsko in Rumunijo je še lesna trgovina najbolj razvita. Tudi iz Jugoslavije ne more Madžarska skleniti nobene lesne kupčije, ker je les, ki bi prišel za izvoz v inozemstvo vsak dan dražji. Kot vzrok se navaja, da se sedaj mnogo lesa rabi za zgradbe v Beogradu, Bitolju in Skoplju. Italijani so nehali kupovati les v Bosni in Hercegovini, pač pa kupujejo rumunski les, istotako so storili nemški lesni trgovci. Le madžarske tovarne za izdelovanje pohištva so v zadnjem času nekoliko oživele, toda Madžarska kupuje svoj les v Rumuniji. V zadnjem času je nekaka ameriška delniška družba ustanovila v Budimpešti obširno tovarno za izdelovanje glasovirjev. Tudi je bila v Budimpešti ustanovljena večja tovarna za izdelovanje parketov. Na Madžarskem bi imel les iz Jugoslavije sijano bodočnost, ako bi se prometne razmere, carinske razmere in sploh trgovsko-politične razmere v naši državi vsaj nekoliko zboljšale oziroma ustalile.

Seme za črni bor. Zelo težavno je dobivati seme črne bora za pogozdovanje naših skalnatih krajev. Lesna trgovska tvrdka Dubravič je ustanovila na dalmatinskem otoku Brač pri Splitu posebno napravo za gojenje semen črne bora. To seme je kaljivo do 95 odstotkov, kar je oblastveno potrjeno.

Cene za kurivo v Mariboru. 1 kubični meter trdih drv 90—100, mehkih 75, trboveljski premog 30, velenjski 17, 1 kg oglja 1.25, t liter petroleja 6, bencina 20, 1 kg karbida 3.90, 1 kg sveč 15.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 262—268, francoski frank stane 24.80, za 100 avstrijskih kron je plačati 2.80—2.93, za 100 čehoslovaških kron 5.31—5.32, za 100 nemških mark 96—98 in za 100 laških lir 14.40 do 14.50 jugoslovanskih kron. V Curihu znaša vrednost naše krone 1.92 centima (1 centim je 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost naše krone poskočila za 5 točk.

Dopisi.

Velika Nedelja. Tukaj se je poročil dne 7. maja t. l. trgovec g. Franc Medik z gđc. Antonijo Irgolič, delavno in navdušeno članico Dekliške zveze. Castitamo in želimo obilo sreče in blagoslova!

Zagorje. Rajhenburska Marijina družba napravi v nedeljo, dne 21. maja, majniški izlet v Zagorje. Ob 10. uri pridega in sv. maša. Vabljeni so na ta shod tudi Marijine družbe sosednih župnij!

Polzela. Prostovoljna požarna bramba na Polzeli priredi v nedeljo, dne 21. maja, ob 3. uri popoldne v prostorih g. Cimpermana na Polzeli tri burke enodejanke: «Kje je meja?», «Dva gluha» in «Damoklejev meč». Kdor se hoče enkrat pošteno nasmejati, naj pride ta dan na Polzelo. Po predstavi je prosta zabava z zanimivim vsprejemom. Ker je čista dobiček namenjen za stavbo plezalnega stolpa, se vabijo ob blizu in daleč vsi prijatelji in dobrotniki gasilnega društva.

St. Janž pri Velenju. Kakor doslej, se vrši tudi letos na binkoštno biljo običajna romarska procesija k Novištifti pri Gornjemgradu. Romarji se zbirajo v Rečici ob Savinji in odidejo od tam točno ob 3. uri popoldne.

Zagorje pri Pilštanju. Kakor že več let, obhajalo se bode «Zagorsko» s praznikom Vnebohoda do ponedeljka. Ze v sredo na god Pomočnice kristjanov dne 24. maja bo začetek in na praznik Vnebohoda dne 25. maja se začne tridnevnic v čast Zagorski M. B. in pa Lurški. Vodili jo bodo gospodje misijonarji iz Celja. Romantična pota in divni kraji črnozelenega Bohorja nudijo romarjem in turistom v cvetočem maju radost in veselje v pestri naravi in v starodavni romarski cerkvi zagorski pred baročnim prestolom-altarjem zavetje, uteho in pomoč pri nebeški materi Mariji. Pohitimo v Zagorje k Mariji!

Razne novice.

Po triletnem spanju umrl. V ameriškem mestu Fort Smith je pred tremi leti nek James Elinger zaspal tako trdno, da se od tistega časa ni več zbudil. Hrano so v njega vlivali in ga hranili na umeten način. Le redkokedaj je prišel za trenutek k zavesti, a kmalu je zopet zaspal. V bolnišnici, kjer je spal, so ga ves čas opazovali in si prizadevali, da bi ga ozdravili. Toda vse je bilo brezuspešno. Pred dnevi se je zopet zbudil, toda v par minutah je nato umrl. Zdravniška veda išče vzroke te čudne bolezni.

Osmešili so se. Iz Celovca se nam poroča: Tudi pri nas je bilo nekaj Slovencev, ki so izstopili iz katoliške Cerkve in so postali protestantje. Ti novo pečeni protestantje in odpadniki so šli s pravimi protestanti vred letos o Veliki noči k «večerji», ki jo protestanti imenujejo «Abendmahl». Umevno, da ta «večerja» ni nobeno obhajilo. Lutrovci so se v cerkvi tem odpadnikom smejali in jih čudno gledali, ko so se v protestantski cerkvi začeli prekrizevati, kajti pravi protestant se ne prekrizava. Najprej so ti bedaki zatajili svojo narodnost, potem svojo katoliško vero, sedaj so se še pa osmešili in so postali kakor kak izgubljen kuček, ki gre za vsakomur, kdor mu pomoli skorjico kruha!

Jubilej vžigalice. Letos bo preteklo 90 let, odkar je kemik Friderik Kämmerer kot ujetnik izumil prve vžigalice iz fosfora. Zivel je kot politični osumljenec dolgo vrsto let interniran v Hohenpagu na Nemškem. Ko je bil izpuščen iz ujetništva, je zaprosil za uradno dovoljenje, da bi smel svoj izum izkoriščati ter prodajati

vžgalice. Toda glej razočaranje! Namesto da bi bil dobit dovoljenje, se mu je pod zelo težko kaznijo prepovedalo prodajati vžgalice. Ker so pa oblasti zaznale, da Kämmerer kot političen osumljenec na tihem izdeluje vžgalice, je moral vnovič v ječo. Nemška vlada je izdala strogo prepoved, da se nihče ne sme posluževati teh novih vžgalic. Kämmerer je umrl v veliki bedi leta 1857. Toda že leto pozneje so zaznali Francozi in Angleži za ta izum ter so začele Kämmererjeve vžgalice uvažati v Nemčijo.

Ptič odnesel otroka. Švicarski listi poročajo: Na vznožju gorovja Hallis v Švici se nahaja kmetija. Domača kmetica je delala na vrtu, svojega otroka je pa pu stila sedeti na travi. Njen mož, ki je bil v bližini, je videl, kako se je velikanski ptič spustil na zemljo ter zagrabil otroka. Mož je bliskovito naglo vzel v roke puško ter ustrelil ptiča, ki je bil z ugrabljenim otrokom že v višini 20 m in ki se je tako počasi spustil navzdol, da je bil otrok le malo poškodovan. Ptič-velikan kondor je meril z razpetimi peruti 17 čevljev in 5 colov, nje gov kljun je bil 16 colov dolg. Ta žival biva v Južni Ameriki, toda ker je izboren zračni letalec, je z lah-koto preplul Atlantski ocean ter prišel iz Amerike na rop v gorato Švico. Ta ptič je eden največjih, kar so jih kedaj vjeli.

Kitajski berači, ki kršijo štrajk. Kina je zemlja beračev, ki so se tako razmnožili, da so si celo ustvarili veliko stanovsko organizacijo. Da bi si nabrali čim več denarja, počenjajo neverjetne stvari. Čim večje sočutje znajo vzbuditi pri ljudeh, tem obilnejša je miloščina. Po rokah in nogah se plazijo okrog, kažejo gnojne ra-(Nadaljevanje na 7. strani.)

Trgovski vajenec
s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovini Franjo Starčič v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 1-2 888

Moško kolo dobro ohranjeno se proda. Naslov v upravnistično lista. 875

Dobro ohranjen glasovir organist v Novi cerkvi pri Celju. 884

Trnov les za kolarje prodaja Marija Kumrič, posestnica v Trnavih 7, obč. Sv. Marijeta na Dravskem polju, pošta Rače. 1-2 886

Pridnega in poštenega trgovca Davorin Tomah, Sv. Vid pri Ptaju. 839

Hlapček (strežnik) se sprejme v dijaškem sementišču v Mariboru, Koroševa ulica 12. 377

POZOR!
Vsaka hiša nujno rabi!

Ravno došlo „patentirani diamantni prašek“ s tem si kita vsak sam rasbiti ali luknjasto kuhinjsko posodo in druge predmete iz porcelana, stekla, lonca ali kotle iz železa ali emajlirane, mramornate plošče, kable od peči. Popravljen se zopet rabi kakor novo, eden paket zadostuje za 10-16 popravil, razpoljsem vzorec za 4 din., denar naprej. — Za trgovce poštni paket 250 zavitkov a 2 din., pri manjšem naročila 2 din. 50 p in ukusne reklamne plakate. Zastopniki se iščejo v meitu in na deželi. Edini zastopnik za Jugoslavijo: Antoa Kovačič, Ljubljana, Metelkova ulica ul. 8. 891

Cebelni vosek kupuje na debelo in na drobno po najvišji ceni Franc Cvrlak, svečar, Slov. Bistrica. 1-3 890

Posestvo trideset ure od Maribora, meri 7 orolov, sodonosnik, njive, gošč, gospodarsko poslopje, posebej hlev za govejo živino in svinje, prodaja Aloja Gselman, Rošpob, Dunajski jarek 193, pri Mariboru. 898

Samski sodarski pomočnik se takoj sprejme s stanovanjem in hrano pri Janesu Šabeder, gostilničar pri Sv. Barbari pri Vurbergu. 886

Gozdni delavci pridat, 12 do 16 mož za izdelavo hlobov, drv za kurivo, trebljenja hmelovk, oglja i. t. d. se iščejo. Potrebni živež po cenah na debelo na zalogi. Ponudbe na „Veleposestvo Boštanj, p. Radnja, Dolenjsko. 1-3 887

Požarna bramba Bistrica pri Rašah priredi, dne 28. maja 1922 v gostilni A. Glaser v Bazeni vrtno veselico z predstavo „Samo gasilca hoče“. Svira del gasilnega društva Pekre. Čisti dobiček je namenjen za gasilno orodje. Pričakuje se obilen obisk.

Za Amerikance! Na prodaj je grad pri Zagrebu. Pet in pol jehov zemlje, 19 sob, 1 km od železniške postaje. Vino in sadjeredni kraj, pripravno za trgovino s vinom in 8 velikimi vinskih kletmi. Cena 1.800.000 K. Ponudbe na Ozelskih, mila na Leki pri Ptaju 24. 1-3 892

Vabilo na občni zbor Hranilnice in posojilnice v Novicerkvi, ki bude dne 11. junija 1922, ob 7. uri v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Očitavanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Očitavanje revizijskega poročila. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za l. 1921. 5. Volitev načeljstva in nadzorstva. 6. Slučajnosti. — V slučaju nesklepnosti ob določeni uri se vrši pol ure pozneje veljaven občni zbor. 388

Išče se priden in trezen **hišnik in hlapec**

k enemu konju. Nastop takoj pri Upraviteljstvu hišalnice v Vojniku. 392

Franc Mahen iskrušeni vodnjaški mojster Trnovlje pri Celju prevzame vsakovrstna dela kakor: kopanje in betoniranje vodnjakov, popravila vpostavljanje vsakovrstnih sesalk na ročnat ali motorni pogon, popravilo motorjev in paljedelskih strojev pod jamstvom in zaloga sesalk. Iščem zato stroko eeega učenca iz poštene hiše, bistre glave, močnega in nad 15. let starega. 8-3 884

Organist in cerkvenik se išče od 1. junija za Laporje. Oglasiti se je treba osebno ali pisмено pri kupnem uradu v Laporju. 2-2 869

Velika izbira volnenih štofov za birmance od 180 K naprej, enako tudi dr. manufakture se dobi najceneje pri 18-24
J. TRPIN
Maribor, Glavni trg 17.

Na prodaj mlinski kamni za žrnje. brusni kamni vsake velikosti, iz brusni kamni za kose brusit. Josip Plalina, Rogatec. 6-6 828

Služba cerkvena (za samostojno) se odda v mestni župnijski cerkvi v Ptaju. Plača v denarju in pa hrana. Natančnejše ustmeno ali pisмено. 2-2 893

Popolno stivalnico kupi Zaff, Pobrežje pri Mariboru. 8-3 899

Najfinejši med za sesijsko prodajo kupi V. Blajak in drag, Rog. Šlatina. 2-2 865

Kupi se gospodarsko posestvo arondirano in s vadno močjo prednost. Ponudbe s navedbo cene in površine pod št. 355 na upravnistično lista. 2-2

Dva tisoč trt sadik se takoj kupi Stefan Kumarič veleposesnik Raskrižje, pošta Strigora Medjimurje. 2-2 869

Učenec se takoj sprejme pri g. Franc Kolar, slikar in pleškar, Maribor, Kresnikova ulica št. 1. 2-2 868

Trame, sekane prodaja Nesman Valentin, Zamrkova 4, Sv. Lenart v Slov. goricah. 896

Fanta 8 leta starega se odda za svojega. Ciril-Metodova ulica 18, Studenci pri Mariboru. 897

Vabilo na občni zbor posojilnice v Kriševcih, r. z. s. n. s., ki se bo vršil v nedeljo, dne 28. maja t. l., ob 8. uri popoldne, v posojilniških prostorih v Kriševcih po sledečem redu: 1. Očitavanje in odobritev zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1921. 4. Volitev nadzorstva. 5. Prememba pravil. 6. Poročilo o izvršeni reviziji. 7. Slučajnosti. — Ako občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepn, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, ne omaraje se na število navzočih članov. 372 Odbor.

Quis — confrater-parochus — concedet centum l vini ecclesiae parochiali Marianaegnae eiusque parochio, sique egenti et quidem modico pretio? Exoptatur annuarius 1920 vel 1919 vel 1918. Talem cautionationem acceptabit banque administratione Slovenski Gospodar, Maribor. 395

Pozor! Kmetovalci! Pozor!
Došla je modra galica in žveplo po ugodni ceni. Dospela so tudi sveža semena vrtna, travna in deteljsa. Istotam se dobi tudi: krompir, ajda, moka, pristno bučno olje, milo, petrolej, kava, riž i. t. d. Za obilen obisk se priporoča

Anton Močnik 3-10 116
CELJE, Glavni trg 8.

Mehka, suha drva
za kurivo, kakor tudi okrogel les ter deske v vsaki množini proda
„Lesna trgovina“, Maribor, Mlinska ul. 29.

Slivnica pri Mariboru.
Veliko popravilo na cerkvenih in nadarbinskih poslopijih v Slivnici se takoj odda. V poštev pridejo zidarški, tesarski in mizarški mojstri. Pojasnila in dogovori v nedeljo, dne 21. maja, dopoldne ob 9. uri, na licu mesta. — Načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora. Taferner Ivan. 381

DROBENKOKS
(Klaubkoks)
zelo pripraven za kovače, ključavničarje, 50 % prihranka na režijskih stroških. Oddaja po vrečah, vozovih ali vagonih

Prva mariborska tvornica briketov d. z. o. z. Maribor, Komenskega ulica
nasproti bivše šole v Koloniji.
Na zahtevo se dostavijo vzorci. 1-2 379

Drva
kupuje po najvišjih cenah in vsako množino
tvrdka Ščekič
Maribor,
Slovenska ulica 20.

Ali ste že naročili **JESERNIG-OVO škropilnico?**
Ce ne, storite to takoj, ker jih je le še malo v zalogi!
Fr. Zinauer, Maribor, Aleksandrova cesta 45/II.
Jesernig-ova škropilnica je najboljša in najcenejša.

Nova trgovina!
Franjo Starčič
Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da sem se preselil s svojo trgovino iz Trubarjeve ulice v Vetrinjsko ulico 15, Maribor. Trgovino sem na novo opremil in se bom trudil svoje cenj. odjemalce postreči s svežim blagom po zmernih cenah ter se priporočam za obilen obisk.
Z velespoštovanjem
Franjo Starčič.

Oglejte si
izlozbe in zalogo novodošlega manufakturnega blaga kakor sukna, platna, hlačevine, perila, robcev, nogavic i. t. d. in prepričajte se o resnično znižanih cenah v trgovini
JOSIP KARNIČNIK, Maribor, Grajski trg 1
Brezobvezno k nakupu se nikogar ne sili.

ne, in skrivljene ude. Kolikokrat je pohabljenost kitajskih beračev umetna in goljufiva. Na Kitajskem je dokaj takih beračev, ki se plazijo celo leto okrog čisto goli. Beraška organizacija strogo prepoveduje svojim članom vsakršno delo. Oni berač, ki bi se drznil priti za najlažje delo, je takoj izključen iz organizacije.

Mesto, ki se pogreza. Mesto Scranton v Pennsylvaniji se polagoma pogreza, ker so v bližini mesta obširni rudokopi. Mesto šteje 137.000 prebivalcev, katerega pa se je že porušilo vsled udiranja podzemeljskih rovov dokaj hiš. Nad 3000 hiš leži v razvalinah, pod katerimi je poginilo že dokaj ljudi. V mestu se pojavlja jo občutni potresni sunki, ki begajo prebivalstvo, da se kar trumoma izseljuje iz pogrezojočega mesta.

Trgovina z mrlji. Budimpeštanska policija je doslej zaprla 17 prodajalcev in trgovcev z mrtvci. V Budimpešti se je zadnji čas zelo razvila trgovina z mrtvimi človeškimi trupli in se je celo osnovala neka borza za prodajo mrtličev na razne zdravniške zavode. Največ budimpeštanskih mrtličev je pokupil optik Reichert, ki je plačeval komad po 2—4000 madžarskih kron, a prodajal komad v Avstrijo, Nemčijo in Skandinavijo po 70—80.000 kron.

Vročina na Angležkem. Po celi Angliji in osobito v Londonu je zavladala neznozna vročina. Kolika razlika med nami in Anglijo.

Chicago se seli v gozdove. V znamenitem amerikanem mestu Chicago so se stanovanja tako neznožno podražila, da večina mestnega prebivalstva ne zamore stanarine. V znak protesta proti zvišanju stanarine je sklenilo 25.000 prebivalcev, da se bodo preselili za dobo poletnega časa iz mesta v gozdove okrog mesta. Ali bo ta poletna izselitev rodila uspeh ali ne, je zelo kočljivo vprašanje. Ako se bodo izselili iz mesta revnejši sloji, se bodo pa bogatejši tem bolj razširili.

Največji cirkus na svetu je oni v New-Jorku, kjer nastopa pri predpoldanskih predstavah 5000 ljudi, pri večernih pa zopet drugih 5000. Cirkus ima areno in tri gledišča, kjer se igra naenkrat. V cirkusu nastopi po enkrat 40 slonov, 60 konj, vse polno tigrov, levov, leopardov, opic in drugih takih izvanrednih živali. Po končani predstavi pa gredo posetniki cirkusa v takozvano «čudežno vas», kjer si lahko ogledajo najbolj suhe ljudi, največje, prikazni brez kosti itd. Ljudje se v cirkusu dobro zabavajo, pa tudi dobro plačajo.

Reka, po kateri se kotorajo dijamanti. Raziskovalec Afrike Herold Scott Harger se je podal v številnem spremstvu v okolico mesta Koster, da razišče tamkajšnje bogzno koliko tisoč let stare razvaline. Med razvalinami je odkril vse polno mumij in na tisoče slepih miši. pod razvalinami je čuti valovanje podzemeljske reke, o kateri izpoveduje zgoraj gmenjeni razi kovalec, da je prenapolnjena z dijamanti. Raziskovalec dela sedaj na svo moč, da priklopi do reke in še bolj — do dijamantov.

Malarija v Črnigori. Stalna komisija za epidemije je proglasila Črnogoro za malarično cono ter odredila

stalno ambulatno komisijo, ki bo obhodila vse pokrajine. Komisija je dobila stalni mesečni kredit od 15 tisoč dinarjev.

Amerika zgradi največji most na svetu. Amerika je pač del sveta, ki hoče obdržati slavo, da naj bo vse, kar je največje, najženjalnejše in najzanimivejše, edino v Ameriki. Blizu 8 milijonsko mesto New York je ločeno od ostalih velikih mest, ker se promet vrši na ladjah. Čez Hudsonski zaliv so začeli graditi most, ki bo dolg na deset kilometrov, bo torej najdaljši most na svetu. Glavni lok mosta bo dolg 987 metrov. Most bo imel dva nadstropja, spodnji most je namenjen za železniški promet, gornji pa za ostali promet. Dvigal se bo 50 metrov nad vodo. Stroški za zgradbo tega mostu so preračunjeni na 210 milijonov dolarjev; ako stane en ameriški dolar 272 naših kron, si lahko vsak sam izračuna ogromno svoto, ki bo stal ta most.

Mesto Corato se porušilo. V Apuliji na Italijanskem se je na nek poseben način porušilo mesto Corato, ki šteje 44.000 prebivalcev. Nekako 4 do 5 metrov pod zemljo, kjer leži to mesto, se nahaja mogočna plast vode. Dokler so prebivalce preskrbovali studenci z vodo, je izviralo iz te plasti v studence le samo toliko vode, kolikor se je je sproti porabilo. Sedaj so pa začeli graditi mestni vodovod. Ko so na več mestih zgradili jarke, da v nje napeljejo vodovodne cevi, je začela iz zemlje voda bruhati s tako silo, da je najpoprej napolnila vse kleti. Vsa rešilna dela so brezuspešna, voda je naraščala vedno višje in tako je prišlo, da je prebivalstvo moralo zapustiti to nesrečno mesto in se naseliti na bližnjih hribih. Mesto je pod vodo. Ena tretjina hiš se je že zrušila, ostala poslopja pa čaka ista usoda. Le škoda za tamkajšnje krasno cerkev, za rotovž in za več drugih palač, ki so zgodovinske vrednosti. Po poročilu italijanskih listov ni za mesto nobene rešitve več in niti eno poslopje ne ostane ohranjeno.

Najmanjše cesarstvo na svetu. Na meji med francosko ekvatorijalno Afriko in angleškim Sudanom se nahaja cesarstvo ali sultanat afriškega plemena Dor Masalit. Prebivalstvo tega najmanjšega cesarstva šteje le nekaj par sto duš. Zgodovina tega cesarstva je pa precej zanimiva. Ko je leta 1916 nameraval nek francoski polkovnik s par sto vojakov zasesti to državo, so ga domačini navidezno sicer prijazno sprejeli, toda ponoči so napadli Francoze, ter do zadnjega pomorili. Slična usoda je zadela nekega angleškega polkovnika. Niti eden ni utekel. Sedanji cesar ali sultan tega cesarstva je Mohamed Bahr el Din. Ne Francozom in tudi ne Angležem ne pride več na misel, da bi si podjarmili to deželo. Pač pa Francozi kot mejaši opazujejo to državo iz bližnje francoske trdnjave Fort Adre. Glavno mesto tega cesarstva je Jenini. Vse hiše te prestolice so zgrajene iz visoke trave, ki tamkaj raste, le cesarjeva hiša je zgrajena iz ilovice.

Nova velikanska iznajdba. Iznajdba, katere smo dobili zlasti v Ameriki v zadnjih dveh letih, so nekaj, kar si človeški razum ne more misliti, da bi kaj takega

sploh bilo mogoče. Pred dnevi so v Ameriki patentirali novo velikansko iznajdbo, vsled katere bo omogočeno, da se bo s pisalnim strojem lahko pisalo na milje daleč po brezžičnem brzojavu. Neke posebne vrste pisalni stroj je to, ko oddajalec brezžičnih poročil poroča, kakor se navadno piše na pisalni stroj. Vsaka tipka ima svojo posebno velikost zračnega vala. Pri stranki, ki bo imela sprejemalni pisalni stroj, bo ta tako urejen, da bodo iste velikosti vali električno pritisnili isto črko na stroju. Posebna naprava bo sprejela prve vale in električni pisalni stroj bo začel sam iti, kakor gre na primer električni seštevalni stroj. Ko bo oddajalec brezžičnega poročila začel tipkati na svojem stroju, bo začel tudi sprejemalni stroj enako in pisal bo, kakor sedaj piše pisalni stroj. Ta izum je že v Združenih državah kot državna last patentiran.

Slika iz stradajoče Rusije. V republiki Baškiri, strada 92 odstot. vsega prebivalstva. Od 892.000 stradalajočih dobiva pomoč samo 2600 oseb, pred vsem otroci in ti bodo rešeni smrti, vsi ostali so pa obsojeni na smrt vsled lakote. Mesca januarja tega leta je v imenovani državi umrlo vsled lakote 47.700 oseb. Strašna slika.

Zelena žaba — vremenski prerok. Mnogokje, zlasti med kmetskimi ljudstvom je zelena žaba na glasu kot dober vremenski prerok. Ponekod denejo zeleno žabo v steklenico, v katero pa vtaknejo leseno lestvico, Pravi-jo, da ostane vreme lepo, ako ostane žaba na dnu steklenice, ako pleza po lestvi navzgor, začne kmalu deževati, tako, da se jo lahko primerja z barometrom. Nek francoski profesor se je delj časa bavil, je-li ta ljudska domneva odgovarja resnici ali ne in je prišel do zaključka, da je zelena žaba v srednji in severni Evropi zelo slab vremenski prerok, toda v deželah, skozi katere teče Donava in njeni pritoki, je pa naravnost izboren vremenski prerok, vsled česar se ni čuditi, da ima naše ljudstvo, ki je gotovo dober poznavalec in opazovalec vremenskih razmer, veliko zaupanje do te živalice. Iz načina regljanja, skakanja in celega vedenja te živalice sklepa naše kmetsko ljudstvo ali in kdaj pride do kake vremenske spremembe.

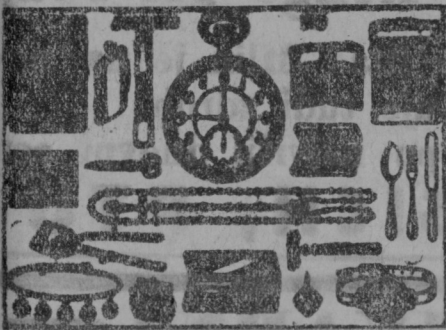
Pametno je

Kdor kupuje pri tvrdki Franc Mastek v Mariboru na Glavnem trgu števil. 16. Kdor se še ni prepričal, naj si ne pozabi ogledati najbogatejše zaloge vsakovrstnega suknja in platna in videl bo, da kupi res najceneje in najboljše.

Dobra žena in mati ima vedno nekoliko steklenic lekarnarja Fellerja prijetno dišečega «Elsafluida» pri hiši. Dobro služi za drgnjenje hrbta, rok nog in celega telesa, kot kosmetikum za usta kožo in glavo. — Mnogo močnejši, izdatnejši in delujoči kakor francosko žganje. Tri dvojnate steklenice ali eno specialno steklenico skop z zamotom in poštnino za 48 kron. pošalja: Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 341, Hrvatsko. be

Našli bodete za lastno uporabo in **DARILA**, predmete v zlatu, srebru, nakitu, sre, verižice, prstane, uhan, narokvice in krstne spominske obeske od raznih potrebščin

kaj iščete

pri znani firmi SUTTNER po najnižjih dnevnikih cenah v najlepšem modernem izdelku. Zlice, nože vilice in škarje, žepne nože, doze za cigarete in tobak, stroje za briti, vžigalnike i. t. d. vsebuje sijajni katalog s slikami od

Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.

Bamo I dinar Vam je treba poslati za poštnino, ako želite, da se Vam brezplačno in takoj pošlje veliki katalog.

OBLEKO!

Priproste in finejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri:

ALOJZIJU ARBEITER
Maribor, Dravska ulica št. 12.
7-10 153

LES

stoječi in ležeči, kakor tudi

GOZDOVE

ter gozdna posestva kupuje

— po najvišjih cenah —

Matija OBRAN

električna žaga

MARIBOR, Loška ulica 15.

Skladišče: Tattenbachova ul.

Kupim eventual. vrazem v najem **trgovski lokal**

če mogoče tudi s gostilniško koncesijo. V mestu, trgu ali večji vasi na deželi. Cenjene ponudbe na Franjo Horvat, Celje, Gaberje 75, 2-2 365

ANDREJ OSET

Maribor, Aleksandrova c. 57,
Telefon števil. 88.

trgovina sena, slame, krompirja, z drvami, fižole, in drugimi dežel. pridelki. Brzojav. naslov: Andrej Oset. 3-5 340

Trapistovski sir vsakovrst. južnosadje

se dobi prvovrstno pri

Matija Lah-u
Maribor, Glavni trg 4

Vodni mlin se išče v Učenca starost 14 let, ki bi imel veselje do kamnoklesarske in podobarske stalni vodi. Pismene ponudbe pod obrti, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji, Jakob Golobič, podebar 2-3 368 in klesar v Ljutomeru, 2-3 344

Velika zaloga vsakovrstnih UR

verižic, prstanov, uhanov, jedilnega orodja i. t. d.

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni

LOYRO STOJEC
UPAR
MARIBOR, Jurčičeva ulica 8.

Pozor! SEMENA Pozor!

vseh vrst zanesljivo kaljiva ter prave voščene sveče, galico in vse špecerijsko blago najceneje pri tvrdki 1-10 200

I. DEČKO, Celje, Glavni trg 10
tik farne cerkve (preje Milan Hočevar) podružnica Ljubljanska cesta št. 4.

Istotam se kupi vosek, laneno seme ter sploh vsi deželni pridelki po najvišji dnevni ceni.

Predno si nabavite darila za

BIRMO

oglejte si največjo zalogo zlatih in srebrnih ur, verižic, uhanov in drugih nakitov, katere se Vam nudi po znižanih cenah v novi trgovini

R. BIZJAK

trgovina z zlatino in srebrnino

Maribor, Gosposka ulica 16.

MACUN & FABIANI

trgovina špecerijskega in kolonijalnega blaga na debelo

Maribor Šolska ulica 4.

Zaloga in zastopstvo tvrdk:

HERZ I SIN, Karlsdorf, Banat, Jugoslavija
tovarna salam, masti in mesnih izdelkov.

IVAN BEZJAK, Fram
tovarna bučnega olja.

GOLOB & Kemp., Ljubljana

tovarna kemičnih izdelkov, Ilirija-krema, Cipulin, kolomaz, modra esenca.

Nadalje priporočamo svojo zalogo «Zlatorog-mila», kave, riža, krist. sode, grenke soli, ter sploh vsakovrstnega špecerijskega in kolonijalnega blaga.

Veletrgovina z železnino

PINTER & LENARD, MARIBOR

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevino, štedilnike, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, kovanje za zgradbe in pohištvo, kuhinjsko posodo, lito, črno in pločevinasto postekleno, kakor tudi kovaško, ključavničarsko in mizarsko orodje, kose, brusne kamne in vse druge v železninsko stroko spadajoče predmete. Blagajne vseh vrst in verige domače tovarne.

Postrežba točna.

Cene solidne.

Ob najvišji ceni prevzame na vsaki postaji in plača takoj

FRANC KUPNIK

smrekov in jelov
brusni les
kostanjev les
hrastove hlode.

Podplat pri Rogatcu

2-3 361

Ormoška posojilnica v Ormožu

poprej (dr. Geršakova) obrestuje hranilne vloge po

4 do 4 in $\frac{1}{2}$ %

ter daje posojila na osebni kredit po 6%, na vknjižbo 5%. — Urađuje vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne. 2-10 357 Načelstvo.

Noben strup! Nobena kem. kisikova kislina, za zdravje zjajmčen izboren

namizni kis

prodaja na debelo in na drobno najmodernejša avtomatična tovarna za kis (jesih)

FELIKS SCHMIDL

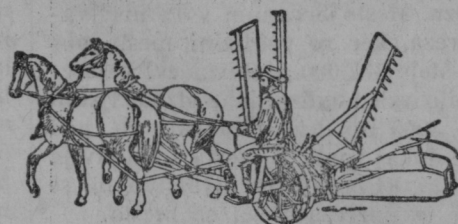
Maribor, Koroška c. 18

Vsaka gospodinja, ki skrbi za zdravje svoje družine, naj povsod zahteva le pristen SCHMIDLOV kis. 8-10 231

Inserirajte!**Kdor hoče imeti**

prvovrstne poljedelske stroje in izborne oradne priprave kakor:

Lokomobile, mlatilnice na parni pogon, sejalne in kosilne stroje, mlatilnice na vitel ali na ročni pogon.

Raznovrstne pluge, brane, okopalnike in osipalnice, vitle, slamo, moreznice, pumpe, reporeznice, čistilnice, drobilne mline i. t. d.

naj pride pogledat ali naj piše na tovarniško zalogo

MELICHAR-UMRATH-BÄCHER

v St. Jurju ob juž. žel.

Na drobno!

Na debelo!

Poskusite

kupiti dobro surovo in žgano kavo, sladkor, vse vrste moke in riža, svinjsko mast, bučno in fino namizno olje, domačo slivovko, rum, fini špirit (vinski cvet), fini konjak, kekse, čokolado, kakao, orehe, bošniške češplje, sardine, Maggi v steklenicah in v kockah, sveče, razna čistila, barve za obleke, vinski kis, kisovo kislino, galico, žveplo, liče (rafijo) in vse drugo špecerijsko in kolonijalno blago v trgovini

MILOŠ OSET, Maribor

Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. kolodvoru.

Telefon št. 15.

108

Cene zmerne

Postrežba točna!

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ % oziroma 5 %

od dnova vloge do dnova dviga. Posojila daje na vknjižbo, poročitve in moštvo. — Otvorja trgovalne kredite pod zale ugodnimi pogoji.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

v Mariboru, Stolna ulica šte. 6, r. z. z. n. z.

obrestuje od Novoga leta naprej navadne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

razne in voje vloge pa po dogovoru.

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/l. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. Podružnice: Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije: 581

LIVARNA

za zvonove in kovine, poprej [1.2. 198 DENZELA SINOVI, MARIBOR

Kopališka ulica 9, je zopet v obratu. — CERKVENE ZVONOVE. — Izdeluje surove litve v vseh kovinah in zlitvinah (bron, medenina, aluminij i. t. d.) — UMETNA LIVARNA reliefi, cerkveni svetilniki. — Vsa oprema za žgalnice, kletarstva, pivovarne, opreme za plin in vodo, opreme za cevi, pipe za pivo, uteži iz medenine lastnega izdelka. Popravljalnica za brizgalne i. t. d. — Inž. J. & H. Bühl.

Kmetovalci pozor!

Vseh vrst umetna gnojila po najnižjih cenah 8-10 99 ima vedno v zalogi

Tvrđka ANTON TONEJC in drug, Maribor, Tel. 6

Za daljno prodajo.**„DIANA“ francosko žganje**

Velika in stalna zaloga po originalnih tovarniških cenah pri tvrđki FRANC „GULDA“ v Mariboru 2-2